

БОЖЫМ ШЛЯХАМ

МАЛІТАЎНІК
ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ

РЫМ — 1946

БОЖЫМ ШЛЯХАМ

МАЛІТАЎНІК
ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ

РЫМ — 1946

З дазволу Царкоўнае
Улады

ІСУС ХРЫСТОС
Збавіцель сьвету

СЛОВА ПРА МАЛІТВУ

Малітва гэта зварот душы да Бога, каб Яго прасляўляць, або прасіць, перапрашаць, або дзякаваць. Маліцца мусіць кожны чалавек, бо малітва лучыць нас з Богам, і без малітвы нельга атрымаць ласкаў Божых патрэбных да збаўлення. Сам Хрыстос навучыў нас маліцца, кажучы: “Ойча наш...”

Але каб малітва была добраю, трэба маліцца вытрывала і шчыра. Вось што Хрыстос гаворыць аб гэтым:

— Прасеце і будзе вам дадзена; шукайце і знойдзеце; стукайце і адчыняць вам; бо кожны хто просіць атрымлівае, і хто шукае, знайходзіць, і хто стукае таму адчыняць. Які з вас бацька, сыну што просіць хлеба, дасьць яму камень? Ці калі просіць рыбы, дасьць яму гадзіну замест рыбы?... Дык калі вы, благія, умеце даваць добрыя дарэнні дзецям вашым, тымболей Айцец ваш нябесны дасьць Духа Сьвятога тым, што просяць у Яго. (Лук. 11. 9-14).

ШТОДЗЕННЫЯ МАЛІТВЫ

Пацаркоўнаславянску

Бѣ́ імѣ́ Отца́ ѿ́ Сы́на ѿ́ Свѣ́-
та́го Дѣ́ха. Амі́нь.

Го́споди Іисѣ́е Христе́, Сы́не
Бо́жій, мо́літва́ ра́ди Пречы́стѣ́
Твое́ѣ Ма́тере ѿ́ всѣ́хъ свѣ́тыхъ,
по́милѣ́й на́съ. Амі́нь.

Сла́ва Тебѣ́. Бо́же на́шъ, сла́ва
Тебѣ́.

Ца́рю Небе́сный, Оу́тѣшителью,
Дѣ́ше і́стинны ѿ́же вездѣ́ сѣ́й ѿ́
всѣ́мъ і́сполня́й, Сокро́вище́ бла-
гѣ́хъ ѿ́ жи́зни Пода́телю, прі́иди
ѿ́ вселенсѣ́ въ ны́, ѿ́ ѿчи́сти ны́

ШТОДЗЕННЫЯ МАЛІТВЫ

Пабеларуску

У імя Айца і Сына і Сьвя-
тога Духа. Амін.

Госпадзе Ісусе Хрысьце, Сыне
Божы, дзеля малітваў Твае
Прачыстае Маці і ўсіх сьвятых
зжалься над намі. Амін.

Хвала Табе, Божа наш, хвала
Табе.

Цару нябесны, Пацяшыцелю,
Духу праўды, усюдыпрысутны
і ўсёнапаўняючы, скарбніца да-
бра і жыцьцядацелю, прыйдзі
і гаспадаруй у нас, і ачысьці
нас ад усякага благоцьця, ды
збаў, дабротны, душы нашы.

отъ всѣхъ сквернъ, и спаси,
Блаже, души наша.

Святый Боже, Святый Креп-
кій, Святый Безсмертный, помилуй
насъ. (тройчы).

Глаголюще Отче и Сыне и Свѣ-
тому Духу, и ныне и присно и
въ вѣки вѣковъ. Аминь.

Прекрести Троице, помилуй
насъ: Господи, очисти грѣхъ наша:
Благодѣю, прости беззаконія наша:
Святый посети и исцѣли немощи
наша, имени Твоего ради.

Господи, помилуй (тройчы).

Глаголюще Отче и Сыне и Свѣ-
тому Духу, и ныне и присно и
въ вѣки вѣковъ. Аминь.

Святые Боже, Святые Мощные,
Святые Несмысленные зжались
над нами. (3)

Слава Айцу и Сыну и Свя-
тому Духу, и теперь и зауседы,
и на веки вечные. Аминь.

Наисвятейшая Троица, зжа-
лась над нами: Господзе, ачи-
сьци грехи наши. Уладару, да-
руй бяспраўствы наши; Святые,
наведай ды аздараві немач нашу
дзеля Твайго імені.

Госпадзе, памілуй. (тройчы).

Слава Айцу и Сыну и Свя-
тому Духу, и теперь и зауседы,
и на веки вечные. Аминь.

Ойча наш, каторы ёсьць у
небе, свяцися імя Тваё, прыйдзі

Отче нашъ, ѿже їси на небесѣхъ, да сѣтитсѣ ѿмѣ Твоѣ: да прійдетъ Цѣрствіе Твоѣ: да вѣдетъ воля Твоѣ, ѿко на небесѣхъ ѿ на землѣхъ. Хлѣбъ нашъ насѣщный даждь намъ днѣсь: ѿ ѿста-ви намъ долги наша, ѿкоже ѿ мы ѿставляемъ должникѣмъ нашимъ; ѿ не введи насъ въ ѿсквѣніе, но ѿбѣди насъ отъ лѣкаваго.

ѿко Твоѣ їсть Цѣрство, ѿ сила ѿ слава, въ вѣки вѣкѣвъ. Аминъ.

Господи, помилуй (12 разоў).

Слава Отцѣ ѿ Сынѣ ѿ Свѣ-тому Дхѣ, ѿ нынѣ ѿ прѣснѣ, ѿ въ вѣки вѣкѣвъ. Аминъ.

Прійдите, поклонимсѣ Цѣркви нашѣмъ Богѣмъ.

валадарства Тваѣ, будзь воля Твая, як на небе так і на зямлі. Хлеба нашага штодзённага дай нам сёння. І адпусці нам грахі нашы, як і мы адпушчаем вінаватым нашым. І ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога.

Твае бо ёсьць Валадарства і сіла і слава на векі вечныя. Амін.

Госпадзе, памілуй (12 р.).

Слава Айцу і Сыну і Свѣ-тому Духу, і цяпер і заўсёды, і на векі вечныя. Амін.

Прыйдзеце, пакланемся Ва-ладару нашаму Богу.

Прыйдзеце, пакланемся і пры-

Прїидїте, поклонїмся ѡ при-
падїмъ Хрістѣ, Царїви нашамѣ
Богѣ.

Прїидїте, поклонїмся ѡ припа-
дїмъ Самомѣ Хрістѣ, Царїви ѡ
Богѣ нашамѣ.

Псаломъ 50

Помилуй мѧ, Бже, по велицѣй
мїлости Твоей, ѡ по множествѣ
щедротѣ Твоихъ, очисти беззакѣ-
ніе мое. Нанпаче омий мѧ отъ
беззаконїа моего ѡ отъ грѣха
моего очисти мѧ. Иже беззаконїе
мое азъ знаю, ѡ грѣхъ мой предо
мною єсть вѣнѣ. Тѣбѣ Єдиномѣ
согрѣшихъ, ѡ изъавої предъ То-
бою сотворихъ: яко да оправ-

пѣдемъ Христу, Валадару на-
шаму Богу.

Прийдеце, поклонемся ѡ при-
пѣдемъ да самага Христа, Ва-
ладара ѡ Бога нашаго.

ПСАЛОМЪ 50

Зжалъся на да мною, Божа,
паводля вялікає мїласѣрнасьці
Тває, ѡ на мнагаце дабротѣ Тваїхъ,
ачысьці неправату маю. Зусїмъ
абмый мяне з неправаты має,
ѡ адъ граха майго ачысьці мяне.
Бо неправату маю я знаю, ѡ
грѣхъ мой усыцяжъ прада мною.
Табе Адзінаму я зграшыў ѡ зло
прадъ Табою ўчыніў: бо апраў-
даєшся ў словахъ Тваїхъ, ѡ пе-

отъ мѣні. Воздѣждь мѣ радость
спасѣніа Твоегѣ, ѿ Дѣхомъ владыч-
нымъ оутверди мѣ. Навѣ безза-
кѣннымъ пѣтѣмъ Твоимъ, ѿ нече-
стивѣи къ Тебѣ бѣратѣтсѣ. Из-
бави мѣ отъ кровѣи Божѣ, Божѣ
спасѣніа моего. возрадѣтсѣ я-
зыкѣ мой правдѣ Твоей. Господи,
мѣстѣ мой отверзешѣ, ѿ оустѣ
моѣхъ возвѣстѣтъ хвалѣ Твою.
Ибо ѿще бы восхотѣлъ еси жѣртвы
далѣ бѣхѣ оубо: всесожженіа не
благоволиши. Жѣртва Божѣ дѣхѣ
сокрушеніа: сѣрдца сокрушеніа ѿ
смирѣнна Богъ не оуничижитѣ. Оубо-
блажи, Господи, благоволеніемъ
Твоимъ Сиона, ѿ да созидѣтсѣ
стѣны Іерусалимскіа. Тогда благо-

ленья Твайго, ѿ духамъ вала-
дарнымъ уцѣвѣрдзі мяне. Навучу
бѣспутныхъ шляхоу Тваѣхъ, ѿ бѣз-
божныхъ да Цябе навернуца.
Выбави мяне адъ кривавыхъ зло-
чынау, Божѣ, Божѣ збауленья
майго: ѿ ѡсыщѣшица языкъ мой
справядливасѣи Тваѣй. Госпадзе,
ачѣсѣи губы маѣ: ѿ вусны маѣ
будуцѣ апавѣщацѣ хвалу Тваю.
Бо калѣ-б Ты захачѣу ахвѣры,
я напѣна дау-бы: але з цѣла-
паленья Ты радъ ня будзешѣ.
Ахвѣра Богу духъ пакутны: сѣрдца
збалѣлаѣ ѿ пакорнаѣ, Божѣ, ня
зѣніштожышѣ. Пашчасѣліу, Гос-
падзе, з добраѣ волѣ Тваѣ Сѣѣну
кабъ былі збудаваыя мѣры Еру-

волиши жёртѣхъ правды, возношеніе ѿ всежоггѣмаѣ: тогда возложѣтъ на олтарѣ Твоѣмъ тѣлѣ.

СЫМБАЛЬ ВЕРЫ

Бѣрою въ єдиноѣго Бога Отца, Вседержителя, Творца неба ѿ земли, видимымъ же всѣмъ ѿ невидимымъ. Ї въ єдиноѣго Господа Іисуса Христа, Сына Божіа, Єдинороднаѣ, Ѳже ѿ Отца рождѣннаѣ прежде всѣхъ вѣкѣхъ: Свѣта ѿ Свѣта, Бога Істинна ѿ Бога Істинна, рождѣнна, несотворѣнна, єдиноєсѣнна Отца, Ѳже всѣмъ бѣша, Насъ ради челоувѣкъ ѿ насѣгѣ ради спасѣніа сшѣдшаѣ съ неба ѿ воплощеніа.

залѣмскіа. Тады примеш ахвяры праўды, дары і цѣлапаленьні: тады ўзложѣць цѣлят на ахвярнік Табе.

СЫМБАЛЬ ВЕРЫ

Веру ў адзінаѣго Бога Айца, Усѣдзяржыцѣля, Стварыцѣля неба і зямлі, і ўсяѣго бачанаѣ і нябачанаѣ. І ў адзінаѣго Госпада Ісуса Хрыста, Сына Божаѣ, адзінароданаѣ, ад Айца народжанаѣ перад усімі вякамі: Сьвятло ад Сьватла, Бога праўдзіваѣ ад Бога праўдзіваѣ, народжанаѣ нястворанаѣ, адзінасутнаѣ з Айцом, праз якоѣго ўсѣ сталася. Дзѣля нас людзей,

шагосѣ ѿ Дѣха Свѣта ѿ Маріи
Дѣвы, ѿ кочелокѣшасѣ. Распѣ-
таго же за ны при Понтійстѣмъ
Пилатѣ, ѿ страдавша, ѿ погрѣ-
ѣнна. Ѣ воскресшаго въ трѣтій
дѣнь по писаніемъ. Ѣ возшѣдшаго
на нивеса, ѿ сѣдѣща ѿдѣснѣю
Отца. Ѣ пакы грядѣщаго со сла-
вою, сѣдѣти живымъ ѿ мѣртымъ
Ѣгѣже Царствію не вѣдетъ конца.
Ѣ въ Дѣха Свѣтаго, Гѣспода,
животворѣщаго, Ѣже ѿ Отца (Ѣ
Сѣна) нсходѣщаго, Ѣже со От-
цемъ ѿ Сѣномъ споклонѣма ѿ
сладѣма, глаголаваша прорѣки.
Въ ѣдинѣю свѣтѣю, сохѣрнѣю ѿ
Ѣнѣстомакѣсю Церковѣ. Испокѣ-
дѣю ѣдино крѣщеніе во ѡставленіи

і дзеля нашага збаўленьня зый-
шоўшага з неба і ўцелаўлёнага
праз Духа Свѣтаго з Дзевы
Марыі, і ўчалавечанага. Укры-
жаванага за нас пры Понцкім
Пілаце, і цярпеўшага і пахава-
нага. І ўваскросшага на трэці
дзень водля пісанага. І ўнеба-
ўшѣдшага і сядзячага праваруч
Айца. І зноў маючага прыйці ў
славе судзіць живых і памѣр-
шых, і Валадарству Яго ня
будзе канца. І ў Духа Свѣтаго,
Госпада, жыватворца, ад Айца
(і Сына) паходзячага, з Айцом
і Сынам спакланяльнага і су-
пахвальнага, гаварыўшага праз
прарокаў. І ў адзіную, свѣ-

грѣхѣхъ. Чѣю воскресѣніѣ мѣрт
выхъ: Ѣ жизни вѣдѣщагѣхъ вѣка.
Пмѣнь.

ПАКАЯННАЯ МАЛІТВА

Ослабѣн, бѣдѣн, прости, Бѣже
прѣгрѣшеніѣ наші, вѣольнаѣ Ѣ не-
вѣольнаѣ, Ѣже вѣ словѣхъ Ѣ вѣ дѣлѣхъ,
Ѣже вѣ вѣдѣніѣхъ Ѣ невѣдѣніѣхъ, Ѣже
вѣ днѣхъ Ѣ вѣ ноцѣхъ, Ѣже вѣ оумѣхъ
Ѣ вѣ помышленіѣхъ: всѣмъ намѣхъ
прости, Ѣко Благѣхъ Ѣ Человѣко-
любѣхъ.

МАЛІТВЫ ДА ПРАЧЫСТАЕ ДЗЕВЫ МТРЫ

Богородице Дѣво, радѣйся, Бла-
годѣтнаѣ Маріѣ, Господѣхъ съ То-

тую, паўсюдную і апостальскую
Царкву. Вызнаю адзіны хрост.
Спадзяюся ўваскрасення па-
мѣршыхъ, і жыцця вечнага.
Амін.

МАЛІТВА КАЯНЬНЯ

Аслаб, астаў, даруй, Божа,
правіны нашы, дабравольныя і
недабравольныя, якія словамъ ці
дзелахъ, сьведама ці нясьведама,
днѣмъ ці ноччу, у думкахъ ці ў
намерахъ: усѣ намъ даруй, Ты бо
добры і чалавекалюбны.

Багародзіца Дзева радуйся,
ласкі поўная Марыя, Госпадъ зъ
Табою. Багаслаўлёная Ты міжъ

бюю: благословѣнна Ты въ жинѣхъ
и благословѣнъ плодъ чрева Твоего,
ѣко Спаса родила еси дѣшъ на-
шихъ.

Достойно ѣсть ѣко воистиннѣ
блажити Тя Богородице, присно-
блаженнѣю и пренепорочнѣю и Ма-
терь Бога нашего. Честнѣйшѣю
херувимъ и славнѣйшѣю безъ срав-
ненія серафимъ, безъ истлѣнія
Бога Слова рождшѣю, същѣю Бо-
городице Тя вѣнчаемъ.

Подъ Твою мѣлость прибегаемъ,
Богородице Дѣво, молитвъ на-
шихъ не презри въ скорбѣхъ, но
ѿ бѣдъ избави насъ, еди́на чѣс-
таѣ и благословѣннаѣ.

жанчынаў; і багаслаўлены плод
улонья Твайго, Ты бо нара-
дзіла Спаса душ нашихъ.

Дастойна ёсьць сапраўды, бя-
зустанна паважаць Цябе, Бага-
родзіцу, заўсёды ласкі поўную,
і найчысьцейшую Маці Бога на-
шага. Часьнейшую за хэрубімаў
і без параўнаньня слаўнейшую
за сэрафімаў, радзіўшую Бога
Слова ненарушанаю, існую Ба-
гародзіцу, Цябе вялічаем.

К Тавай дабраце зьвяртаемся,
Багародзіца Дзева, ня ўзгاردзь
нашаю малітваю ў журбах, але
аслані нас ад бяды, адзіначыс-
ная і багаслаўлёная.

Всѣмъ небѣснымъ Силамъ, святѣмъ Ангеламъ и Архангеламъ, молитѣ Бога ѡ насъ грѣшныхъ.

Оупоканіе намъ Отца, прѣбжище наше Сына, и покровитель намъ їсть Духъ Святый: Тройце Святѣмъ, Слава Тебѣ.

Боже, милостивъ буди мнѣ грѣшномъ.

Боже, очисти грѣхъ мой и помилуй мя.

Бже, числа согрѣшихъ, Господи, прости мя.

Бже имя Отца и Сына и Святаго Духа. Аминь.

Усе небесныя сілы, святыя Ангелы і Архангелы, малеце Бога за насъ грѣшныхъ.

Спадзяванье наша — Айцецъ, заступництва наша — Сынъ, пацяшэньне наша їсьць Духъ Святый: Святая Тройца, слава Табе.

Божа, будзь літасьцівы нада мною грѣшнымъ.

Божа, ачысьці грахі мае і пашкадуй мяне.

Бяз ліку зграшыў, Госпадзе, даруй мне.

У імя Айца і Сына і Святаго Духа. Амін.

ВЫНЯТКИ З КАТЭХІЗМУ

Найгалаўнейшыя прыказанні

1) Любі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, усею сілаю тваёю і ўсімі думкамі тваімі.

Гэта першае і найбольшае прыказаньне, а другое падобнае да яго:

2) Любі бліжняга твайго, як самога сябе.

Важнейшыя праўды веры

1. Ёсьць адзін Бог, які ўсё стварыў і ўсім кіруе.

2. Бог ёсьць справядлівы судзьдзя, які за добро нагаджае, а за зло карае.

3. Ёсьць тры Божыя асобы: Бог-Айцец, Бог-Сын, Бог-Дух Сьвяты, або адным іменем: Найсьвяцейшая Тройца.

4. Другая Божая асоба, Сын Божы, стаўся чалавекам і памёр на крыжы дзеля нашага збаўленьня.

5. Душа чалавека ёсьць несьмяротная.

6. Ласка Божая да збаўленьня канечне патрэбная.

Дзесяць божых прыказаньняў

1. Я Госпад Бог твой, нямей іншых багоў апроч мяне.

2. Ня ўзывай надарэмне імяні Божага.

3. Помні сьвяты дзень сьвят
каваць.

4. Паважай бацьку твайго
маці тваю. каб табе было добр
і каб ты доўга жыў на зямл

5. Не забівай.

6. Ня чужалож.

7. Не крадзі.

8. Ня сьведчы фальшыва
свайго бліжняга.

9. Не пажадай чужое жон

10. Нічога ня пражні, ш
не тваё.

Царкоўныя прыказаньні

1. Сьвяткаваць устаноўлены
сьвяты.

2. У нядзелі і сьвяты Служ
Божую пабожна выслухаць.

3. Устаноўленыя пасты па-
сьціць.

4. Што году найменш раз, у
Зялікі Пост, спавядайся і пры-
шайся.

5. Вясельляў і гульняў у за-
баронены час не спраўляй.

6. Забароненых кніжак ня
чытай.

Сем сьвятых Тайнаў

1. Хрост.

2. Мірапамазаньне.

3. Найсьвяцейшая Эўхарыс-
тыя.

4. Каяньне (Сповідзь).

5. Алеапамазаньне.

6. Сьвятарства.

7. Жаніства.

Божыя цноты

1. Вера. 2. Надзея. 3. Любоў.

Асноўныя цноты

1. Разважнасьць. - 2. Справядлівасьць. - 3. Мужнасьць. - 4. Сутрыманасьць.

Тры галоўныя добрыя ўчынкі

1. Малітва. 2. Пост. 3. Дарэнне ўбогіх.

Добрыя ўчынкі для душы бліжняга

1. Грэшніка направиць.
2. Няўмеку навучыць.

3. Таму, хто сумняецца даць добрую раду.

4. Сумнага пацешыць.

5. Прыкрасць церпяліва зносіць.

6. Крыўды шчыра дараваць.

7. Маліцца за жывых і памёршых.

Добрыя ўчынкі для цела бліжняга

1. Галоднага накарміць.

2. Смагнучага напайць.

3. Нагога прыадзець.

4. Падарожнага ў дом прыняць.

5. Хворага адведаць.

6. Вязня ўспамагчы.

Евангельскія рады

1. Дабравольная ўбогасьць.
2. Дасьмертнае дзявоцтва.
3. Дасканальная паслухмянасьць духоўнаму кіравецтву.

Галоўныя грахі і праціўныя ім цноты

- Гордасьць. — Пакора.
Прагавітасьць. — Шчодрасьць.
Бяссорамнасьць. — Сарамязлівасьць.
Завідлівасьць. — Спагадлівасьць.
Абжорства і п'янства. — Мяркоўнасьць.
Гнеў. — Лагоднасьць.
Гультайства. — Руплівасьць у добрым.

Грахі супроць сьв. Духа

1. Церазмерная надзея на Божую міласэрнасьць.
2. Безнадзейнасьць на збаўленьне, або распач.
3. Упорыстасьць супроць пазнанае праўды хрысьціянскае веры.
4. Завідлівасьць бліжняму Божае ласкі.
5. Закамянеласьць у грахах.
6. Адкладаньне пакуты аж да сьмерці.

*Грахі,
што клічуць Божую помсту!*

1. Умыснае забойства.
2. Скаталожства.

3. Крыўджаньне ўдоваў і сіратаў.

4. Затрыманьне належнае заплаты.

Чужыя грахі з нашаю віною

1. Прынаджваць да граху.

2. Намаўляць да граху.

3. Загадваць грашыць.

4. Дазваляць грашыць.

5. Таіць грэх.

6. Памагаць да граху.

7. Хваліць грэх.

8. Не караць граху.

9. Бараніць грэх.

Умовы добрае споведзі

1. Рахунак сумленьня.

2. Жаль за грахі.

3. Пастанова паправы.

4. Споведзь.

5. Направа крыўды Богу і бліжняму.

Хрысьціянскі кліч

Сьцеражыся злога — рабі дабро!

Апошнія рэчы

1. Сьмерць. - 2. Божы суд. -

3. Неба. - 4. Пекла.

**ЗНАЧЭНЬНЕ ДОБРЫХ
УЧЫНКАЎ**

Ісус Хрыстос у сваёй навуцы з асаблівым націскам гаворыць пра вагу і значэньне добрых

учынкаў. Ён называе іх нябесным скарбам. (Мт. 6, 19-21).

“Ня збірайце сабе скарбаў на зямлі, дзе ржа і моль іх нішчыць, і дзе зладзеі падкопваюцца і крадуць; але збірайце сабе скарбы ў небе, дзе ні ржа ні моль іх ня нішчыць, і дзе зладзеі не падкопваюцца і не крадуць. Бо дзе будзе скарб ваш, там будзе і сэрца ваша..”

За добрыя ўчынкі сам Госпад Бог Ісус Хрыстос адплаціць вечным шчасцем у небе падчас свайго другога слаўнага прыйсця.

“Калі Сын Чалавечы прыйдзе ў славе сваёй з усімі ангеламі,

тады сядзе на пасадзе свае славы. І зьбяруцца перад ім усе народы, і разлучыць іх адных ад другіх, як пастыр разлучае авец ад казлоў. І паставіць авец праваруч сябе, а казлоў леваруч. Тады скажа Цар тым, што праваруч Яго: — Прыйдзеце багаслаўлёныя Айца майго і атрымайце валадарства, прыгатаванае вам ад стварэння сьвету. Бо я быў галодны, і вы далі Мне есьці; меў смагу, і вы напаілі Мяне; быў вандроўным, і вы прынялі Мяне; быў голы, і вы адзелі Мяне; быў хворы, і вы наведлі Мяне; у вязьніцы быў, і вы прышлі да Мяне. —

Тады праведнікі скажуць Яму ў адказ: — Госпадзе, калі мы бачылі Цябе галодным, і накармілі, або смагнучым і напайлі? Калі мы бачылі Цябе вандруўным і прынялі? або нагім і адзелі? Калі бачылі Цябе хворым, або ў вязьніцы і прышлі да Цябе? — І адкажа ім Цар у адказ: — Сапраўды кажу вам: таму што зрабілі вы гэта аднаму з братоў маіх меншых, Мне зрабілі. — Тады скажым, што леваруч Яго: — Ідзеце ад Мяне праклятыя ў вагонь вечны, прыгатаваны нячыстаму і ангелам ягоным. Бо я быў галодны, і вы не накармілі Мяне

меў смагу, і не напайлі Мяне; падарожным быў, і ня прынялі Мяне; голы, і не адзелі Мяне; хворы і ў вязьніцы, і не наведалі Мяне. — Тады адкажуць Яму і тыя: — Госпадзе, калі мы бачылі Цябе галодным, або смагнучым, або падарожным, або голым, або хворым, ці ў вязьніцы і не паслужылі Табе? — Тады адкажа ім: — Сапраўды кажу вам, таму, што не зрабілі гэтага аднаму з тых меншых братоў Маіх, Мне не зрабілі. — І пойдучь гэтыя ў муку вечную, а праведнікі ў жыццё вечнае. (Мт. 25, 31-46).

ПРЫНАГАДНЫЯ МАЛІТВЫ

Раняшняя малітва

Устаўшы зо сну, дзякую Табе, Трыадзіны Божа, што ў найвялікшай дабраце сваёй і бесканечным доўгацярпеньні не загневаўся на мяне грэшнага(ую) і непатрэбнага(ую), і што не загубіў мяне з маімі правінамі, але ў шчодрай сваёй ча-лавекалюбнасьці падняў мяне спачываючага(ую) бяз памяці, каб я ранешняю малітваю ўслаўляў(ла) Тваю сілу.

Малітва перад сном

Мілы Божа, дзякую Табе за пражыты дзень, і пашлі мне

шчасьлівую ноч. Дай мне спайнай і бястурботнай сон. Пашлі мне свайго Ангела Апякуна, які сьцеражэ ад усякага зла. Даруй мне сёньняшнія мае грахі і правіны словам, дзелама ці думкама зробленыя, Ты бо Добры і Літасьцівы. Табе хай будзе вечная слава Айцу і Сыну і Сьвятому Духу. Амін.

Перад пачаткам усякага дзела

Госпадзе Ісусе Хрысьце, Адзінародны Сыне беспачатнага Айца, Ты сказаў найсьвяцейшымі вуснамі: “Без мяне нічога ня можае даканаць”. Госпадзе мой, успрыняўшы вераю гэты

Твой сказ у маё сэрца і душу,
прыпадаю к Тваёй дабраце і
малю Цябе: памажы мне грэш-
наму, гэтае мае дзела, што я
пачынаю, як для Цябе самога
яго выканаць. У імя Айца і
Сына і Сьвятога Духа. Амін.

Кончыўшы ўсякае дзела

Завяршэньне ўсіх дабрадзей-
стваў ёсьць Ты, мой Хрысьце,
напоўні радасьцю і вясёласьцю
маю душу і спасі мяне, Ты
Адзіны многалітасьцівы.

Малітва моладзі

Ойча мой нябесны, цяпер я
йду гэткім жыцьцёвым шляхам,

дзе так шмат спакусаў, так лёгка
можна ўпасьці ў грэх, так хутка
можна заблукацца ў тых даро-
гах жыцьця, якія яшчэ ляжаць
перада мною. Прашу Цябе,
сьцеражы мяне праз свайго
Ангела Правадніка, ня дай мне
ўпасьці, ня дай заблукацца, ня
дай згубіць з прад вачэй Твой
шлях збаўленьня. Сам, Госпадзе
будзь мне правадыром, і пашлі
мяне добрых дараднікаў, пабож-
ных і чэсных сяброў, ды сум-
ленных настаўнікаў, каб мы ўсе
супольна, цяпер і наvekі сла-
вілі найсьвяцейшае імя Твае
Айца і Сына і Сьвятога Духа.
Амін.

Малітва перад навукаю

О, добры Божа, пашлі нам прасьвету Духа Твайго Сьвятога, які дае і ўмацоўвае нашы душэўныя сілы, каб мы ўважлива слухаючы выкладанае нам навукі, узрасьлі Табе, нашаму Стварыцелю, на славу, бацьком нашым на пацеху, Царкве і Бацькаўшчыне на карысьць.

Малітва пасля навукі

Дзякуем Табе, Стварыцелю, што ласкава дазволіў нам уважна выслухаць навуку. Багаславі нашых кіраўнікоў, бацькоў і настаўнікаў, якія вядуць нас да пазнаньня дабра, і дай

ім сілу і моц прадаўжаць гэту навуку.

Малітва перад ядою

Вочы ўсіх да Цябе, Госпаде, зьвяртаюцца з надзеяю, і Ты даеш усім страву ў добры час, адчыняеш шчодрую руку Тваю, і ўсё жывое сыціш.

Малітва пасля яды

Дзякуем Табе, Хрысьце Божа, што насыціў нас зямнымі Тваімі дарамі: не пазбаў нас і нябеснага Твайго шчасьця; але як паміж вучняў Тваіх, Ты прышоў калісь Сьпасе, мір даючы ім, так і к нам прыйдзі, і спасі нас.

Малітва да Хрыста Госпада

Госпадзе, нябесных Тваіх да-
бротаў не пазбаў мяне; Госпа-
дзе, ад вечных мукаў вызвалі
мяне; Госпадзе, розумам ці сэр-
цам, дзелаю ці словам я згра-
шыў(ла) - даруй мне; Госпадзе,
захавай мяне ад усякае няздар-
насьці, няўдзячнасьці, маладуш-
насьці, ды закамянедае нячула-
сьці. Госпадзе, ад усякае пакусы
выбаў мяне; Госпадзе, не да-
пусьці, каб подлае пажаданьне
замарочыла сэрца маё, прась-
вяці мяне, Госпадзе, як чалавек
я зграшыў(ла), Ты-ж як міла-
сэрны Бог, знаючы немач маю,

зьлітуйся нада мною. Госпадзе,
пашлі мне на помач Тваю ласку,
каб я праслаўляў(ла) сьвятое
Імя Твае. Госпадзе, дай мне
шчасьлівы і добры канец жы-
цьця. Госпадзе Божа мой, хоць
я да цяпер не зрабіў(ла) для
Цябе нічога добрага, дай мне
паводля Твое ласкі зрабіць хоць
пачатак добрага, Госпадзе, Гос-
падзе, сэрца маё зрасі расою
ласкі Твае; Госпадзе, мяне
грэшнага(ую) і нягоднага(ую) ў
Валадарстве Тваім спамяні. Го-
спадзе, у маім каяньні прыімі
мяне, у спакусах самога(ое) не
пакідай мяне; Госпадзе, у бядзе
і турботах не апускай мяне;

Госпадзе, у цяжкую пакусу ня ўводзь мяне. Госпадзе, добрую думку пашлі мне; Госпадзе, сьлёзы каяння і памяць аб сьмерці дай мне.

Госпадзе, дай мне спосаб і магчымасьць вызнаць грахі мае. Госпадзе, духа пакоры, нявіннасьці і послуху дай мне. Госпадзе, духа цярпеньня, вялікадушнасьці й любові пашлі мне. Госпадзе, углыбі ў маім сэрцы карань добра і страху Твайго. Госпадзе, дай мне з усяе душы і сэрца, усімі думкамі любіць Цябе. Госпадзе, памажы мне ўва ўсім спаўняць Тваю волю. Госпадзе, ад людзей няправедных, ад

духаў нячыстых захавай мяне; Госпадзе, ад цяжкіх цярпеньняў, суму, гора і ўсякага зла ўхавай мяне. Госпадзе, Ты знаеш, што ўсё робіш для нашага збаўленьня, дык хай-жа Твая воля дзеецца і нада мною грэшным(аю), Ты бо багаслаўлены на векі вечныя. Амін.

*Прырачэньне вернасьці
Ісусу Хрысту*

Найдаражэйшы Спасе, Ты ёсьць для нас усім! Ты нас стварыў і ўтрымоўваеш пры жыцьці. Ты нас адкупіў і ўзгадаваў на сваіх дзяцей. Ад Твайго сэрца да нас ідзе нявымоўны

жар любові. Ты нам даражэй-
шы чым бацька, маці і браты
— даражэйшы чым наша ўлас-
нае жыццё. Таму прыракаемо,
што ўсім сэрцам будзем Табе
вернымі. Толькі для Цябе ад-
наго і з Табою Самым хочам
жыць і ўміраць, каб з Табою
калісь злучыцца ў любові на
векі. Амін.

Малітва да Багародзіцы

О, добрая Маці Спаса на-
шага, Прачыстая і Багаслаўлё-
ная Багародзіца Марыя, зьлі на
пажадлівую душу маю міласць
Сына Твайго і Бога нашага, і
Тваімі малітвамі настаў мяне на

Уладарка ласкі — Маці цяргеньня
Наша надзея і суцяшэньне.

добрую дарогу, каб я рэшту
жыцця майго без заганы прай-
шоў і праз Цябе асягнуў рай,
Дзева адзіна чыстая і Багас-
лаўлёная.

*Паручэньне сябе ў апеку
Прачыстай Дзеве Марыі*

Прачыстая Дзева, Маці Бо-
жая, выбіраю Цябе вось цяпер
сабе на заступніцу і матку.
Шчыра прыракаю і моцна па-
станаўляю, ніколі Цябе ня вы-
ракацца, і нічога супроць Твае
чэсьці ні казаць, ні рабіць.
Малю Цябе, прыймі мяне сё-
ння за слугу свайго на ўсю
вечнасьць; памогай мне ў маёй

працы і не апускай мяне ні на
хвіліну ні ў гэтым жыцці, ні
перадусім падчас сьмерці, але
будзь пры мне заўсёды і ў Ва-
ладарства Нябаснае мяне за-
вядзі. Амін.

Малітва за Беларускі Народ

Сусьветны Валадару, Прад-
вечны Божа, Ты ўвесь сусьвет
стварыў і законы для ўсяго
ўстанавіў, кожнаму мейсца і
мэту назначыў, а людзкі род
так бясконца палюбіў, што
Сына Свайго Адзінароднага
паслаў на зямлю, каб усе слу-
хаючы Яго навуку ды йдучы
Яго сьледам, увайшлі ў Тваё

Нябеснае Валадарства. Мы дзеці Беларускага Народу, як маглі слухаліся Тваіх загадаў, але з слабасьці чалавечае часта падалі, і зьневажалі Цябе сваімі грахамі. Цяпер молім Цябе шчыра: даруй нам нашы грэшныя правіны, нашу нядбайлівасьць у адносінах да сябе самых і да іншых; даруй так-жэ тым, хто нас крыўдзіў і зьневажаў. Молім Цябе шчыра, барані нас ад крыўды варожай, і дай нам ды ворагам нашым шчодрою Твае рукою, духа сапраўднае хрысьціянскае любові. Дай нам еднасьць у веры, згоду ў сямейным і грамадзкім ды па-

літычным жыцьці. Загаі нышы асабістыя і ўсенародныя раны душы, якія мы самі сабе спрычынілі, або ад няпрыяцеляў атрымалі. У нашым штодзённым жыцьці, у змаганьнях і спакусах, асьвяці наш розум Тваім евангельскім сьвятлом, каб мы захоўваючы Твае прыказаньні, перамаглі ўсе цяжкасьці і цярпеньні, ды заўсёды Цябе багаславілі. Пашлі Беларускаму Народу сьвятых і вялікіх слугаў сваіх, якія праведным, чэсным і мудрым жыцьцём і дзейнасьцю вялі-б Народ да лепшае долі. Дай нам сьвятое духавенства. Багасла нашы

сем'і, каб у кожнай з іх дбалы бацька і ахвярная маці, злучаныя шчыраю сьвятою любоўю, выхоўвалі Табе на славу, а Бацькаўшчыне на карысьць сваіх дзетак. Асабліваю ласку дай нашай моладзі, каб яна атрымала глыбокае хрысьціянскае ўзгадаваньне, і ўзрасла на карысных сыноў і дачок свайго народу.

Багаславі так-жа нашы дачасныя дастаткі, ня дай гінуць марна тым талентам, якія Ты ссылаеш у наш народ, але дай ім свабодна разьвіцца і красаваць Табе на славу, а ўсяму людству на карысьць. Багаславі

працам сялянства на ральлі, працоўным у фабрыках, вучоным ува ўсіх галінах навукі, мастацтва і тэхнікі, каб за іх помаччу Беларускі Народ мог разумна і прыгожа жыць ды разьвівацца.

Цябе, Прачыстая Багародзіца і наша нябесная Маці, просім: прычыніся за намі, а Ты сьвятая Эўфрасія Полацкая — патронка Беларусі — ды ўсе сьвятыя заступнікі Беларускага Народу, апякуйцеся намі, каб мы сталіся народам сьвятым, выконваючым Волю Божую і сваё пасланство, каб прычыніліся да агульнага дабра тут на зямлі, а ў прышлым жыцьці

атрымалі вечнае шчасьце, і Табе прадвечнаму Валадару, прыносілі славу, чэсьць і паклон на векі вечныя. Амін.

*Малітва за загінуўшых
на вайне*

Госпадзе Ісусе Хрысьце, Божа наш, Ты сказаў: „Няма большай любові, як палажыць душу сваю за сяброў сваіх“, і Сам даў прыклад гэтае ўсеахварнае любові; просімо Цябе, узглянь ласнавым вокам Тваім на тую вялікую любоў загінуўшых герояў, што скрозь па ўсёй Беларусі, і далёка за яе межамі, у знаных і нязнаных, памята-

ных і забытых магілах спачы-
ваючых бацькоў, братоў, род-
ных і блізкіх, тых што палі ў
баёх, загінулі ў вязьніцах ці
згібелі на ссылцы ў далёкіх
краінах і ў блізкай зямлі. Злучы
іх крываваю ахвяру з сваёю
крыжоваю ахвяраю. Хай ня
будзе дарэмнай тая ахвяра, і
няхай на зьлітай іх крывёю
зямлі, закрасуе братня любоў
і сьвеціць сонца волі і шчаснай
долі народу. А іх самых залічы,
Госпадзе, у лік сваіх шчасьлі-
вых слугаў. Яны цярпліва прай-
шлі цярністы шлях жыцця, і
сваёю сьмерцю далі сапраўднае
свядоцтва сьвятасьці Твайго

найбольшага прыказаньня —
прыказаньня любові. Не адкінь
гэнай іхнай ахвяры, а прыймі
яе, як прыняў ахвяру правед-
нага Авеля, і дзеля яе ды па-
водля свае вялікае міласэрна-
сьці, даруй ім грэшныя пра-
віны, умысныя і няўмысныя, ды
супакой душы іх у вечнай славе
Тваёй, дзе спачываюць усе
сьвятыя. Хай цешацца шчасьлі-
вым агляданьнем Цябе праз вякі
вечныя. Амін.

Малітва за бацькоў і родных

Усяшчодры Ойча, Ты ў сваёй
дабраце памятаеш аб усіх ства-
рэннях; Твая бацькаўская рука

апякуецца ўсім. Ты дбаеш і пра
гназдо кожнае птушкі з пту-
шанятамі і нішто ў сьвеце ня
дзеяцца без Твайго ведама.
Пасылаючы Свайго Адзінарод-
нага Сына на гэты сьвет, Ты
выбраў для Яго Маці і Апякуна
асьвячаючы такім чынам сям'ю.
Нябесны Ойча, малю Цябе, ба-
гаславі маю радню, як багасла-
віў Ты сьвятую сям'ю ў На-
зарэце. Глянь сваім ласкавым
вокам на маіх бацькоў, мацуй
сілы іх душы і цела, асьвяці
іх Тваею сьвятою ласкаю, ба-
гаславі працу іх рук, гарачую
рупнасьць і пот іхны, пашлі
Твайго Ангела, хай ухавae іх

ад усякіх ворагаў тайных і яў-
ных, ад усякае бяды, гора, суму
немачы цела і душы, ды заха-
вай іх нам, дзецям, у міры, чэ-
сьці і здароўі, каб правільна
вучылі нас слоў Твае праўды. А
Цябе Адзінародны Сыне Божы
і Сыне Дзевы, прашу, — Ты,
каторы быў паслушны свайму
нябеснаму Айцу і зямной Ма-
таньцы ўва ўсім, учыні, каб і
мы, дзеці, былі падобныя ў
гэтым послуху да Цябе, ад Цябе
бралі прыклад паслухмянасьці
набеснаму Айцу і зямным баць-
ком, каб гэтакім чынам хоць
часткава адудзячыліся ім за
труды, якія нясуць для нас, ды

аблягчыць іх ім, каб асала-
дзіць горкасьць туземнага жы-
цьця, ды садзейнічаць у асяг-
неньні вянца нагароды ў веч-
насьці. Духу Сьвяты, усюды-
прысутны і ўсёнапаўняючы,
скарбніца ўсіх дабрадзействаў
і ласкаў, прыйдзі і жыві між
намі; няхай наша хата будзе
Табе сьвятыняю, сашлі на нас
Твае сьвятыя дары, няхай плады
Твае будуць відавочныя ў на-
шай сям'і, няхай усіх нас лу-
чыць любоў і пануе нябесная
радасьць, ды Божы мір. Ты бо
ёсьць Валадар міру і любові,
дык дазволь-жа каб мы славілі
Цябе, Найсьвяцейшая Тройца,

Айца і Сына і Сьвятога Духа,
цяпер і заўсёды і наўвекі ве-
чныя. Амін.

Малітва за памёршых

Успомні, Госпадзе, сьмяротна
заснуўшых у надзеі ўваскра-
сеньня да жыцьця вечнага, на-
шых бацькоў, і братоў, і ўсіх,
якія ў пабожнасьці і веры скон-
чылі жыцьцё; даруй ім усякую
праграшнасьць дабравольную і
недабравольную, якою яны пра-
вініліся словам, дзелама ці дум-
каю; і вазьмі іх к Сабе, дзе
будуць цешыцца сьвятлом, і
ахаладай, і супакоем вечным,
дзе няма болю ні суму, ні ўзды-

ханья; дзе вечнашчасьлівым агляданьнем Цябе будуць захапляцца. Дай ім і нам Валадарства Твае і ўдзел у дабротах Тваіх, і насалоду Твайго бесканечнага і нявымоўнага жыцця. Ты бо ёсьць шчасьце, жыцьцё, уваскрасеньне і супайкой памёршых слугаў Тваіх, Хрысьце Божа наш, за што Табе славу засылаем і несканчатнаму Твайму Айцу, і найсьвяцейшаму і жыватворчаму Духу, цяпер і заўсёды, і на векі вечныя. Амін.

Малітва аб багаславенстве

Госпадзе Сьвяты, што жывеш у вышынях і ўсявідзячым вокам

Тваім спаглядаеш на ўсякае стварэньне, мы схіляем перад Табою голаў, і молімся Табе, Сьвяты Сьвятых, працягни Тваю нябачную руку із сьвятога Твайго неба і багаславі ўсіх нас; і калі мы ў чым зграшылі дабравольна ці недабравольна, Ты як добры і чалавекалюбны Бог даруй, і дай нам Твае зямныя і нябесныя багацьці. Ты бо ёсьць Той, што мілуеш і збаўляеш, Божа наш, і Табе славу засылаем, Айцу і Сыну і Сьвятому Духу, цяпер і заўсёды, і на векі вечныя. Амін.

Малітва сіраты

Нябесны мой Ойча і Міла-сэрны Госпадзе! к Табе звяртаюся, як да адзінае Пацехі і Пяцяшыцеля ўсіх засумованых і абяздоленых, і з гарачымі сьлязамі маю Цябе ў маім сіроцтве: не забудзь мяне бедную сіраціну.

У Твае рукі аддаю долю ўсяго майго жыцця. Мацуй-жа мяне ў веры, надзеі й любові, ды дапамажы Тваімі ласкамі вытрываць у добрым аж да сьмерці. А маё сэрца, Нябесны Ойча, напоўні цярплівасьцю ды пацехаю, калі нястача і гора

насылацімуць на мяне чорную распач. Сэрца маіх бліжніх пабудзі да літасьці і помачы ў адносінах да мяне, і багаславі ўсіх тых, што спамагаюць мяне і асалоджваюць маё сірочае жыццё. Узнагарадзі іх Тваімі нябеснымі і зямнымі дарами. А пакойным маім бацьком (бацьку, маме) дай вечнае шчасьце ў Тваім Валадарстве. Амін.

Малітва ў няшчасці

Усемагутны Божа, без Твае веды і волі нават волас з галавы не спадае, і маё няшчасьце сталася з Твайго сьвятога допусу. Ня ведаю, Ойча мой,

я Тваіх плянаў, і хоць ведаю,
што ўсё Ты мне на карысьць
робіш, але цяжка нясьці мне
гэты крыж цярпеньня, дык Цябе
Уселітасьцівага Айца малю: а-
блягчы мне маё цярпеньне, зла-
годзь мой боль. Ты, Госпадзе
Ісусе Спасе наш, калісь Сам
падаў, нясучы крыж на Галь-
готу, а цяпер я да ног Тваіх
прыпадаю і палёгкі цярпеньня
майго ў Цябе прашу. Знаю
Госпадзе, што справядліва Ты
мяне караеш, бо хто з людзей
без граху? а я з грэшнікаў
найгоршы(ая). Ці раз, Госпадзе,
у спакойным жыцьці аб Табе
забываўся(лася), Волю Тваю

сьвятую не ўважаў(ла), так як
Ты загадаў, добрых учынкаў
не рабіў(ла), — але Ты ўсёлі-
тасьцівы даруй мне ўсё гэта
паводля Твае бесканечнае мі-
ласэрнасьці і дай мне на прыш-
ласьць ахвоту і сілу жыць па-
водля Тваіх прыказаньняў і
спаўняць Тваю сьвятую Волю.
Выслухай мяне, Нябесны Ойча,
зьлітуйся нада мною, сучеш
мяне, бо Ты ёсьць Бог, што
мідуе і спасае, і Табе славу за-
сылаем Айцу і Сыну і Сьвя-
тому Духу, цяпер і заўсёды, і
на векі вечныя. Амін.

Малітва на ўсякую патрэбу

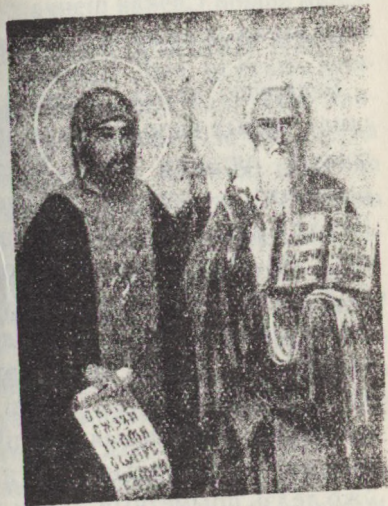
Багаслаўлены Ты, Госпадзе
Божа ўседзяржыцелю, што зна-
еш людзкія душы, знаеш чаго
мы патрабуем, і шмат больш
даеш, чым мы просім і разу-
меем. Сам любячы нас Вала-
дару, ува ўсём Добры, зада-
воль нас багацьцем ласк Тваіх,
каб мы непасаромленным сумле-
ньнем прызывалі сьвятое Імя
Тваё, і ня ўводзь нас у спакусу,
але выбаў нас ад злога, і пра-
відам Тваім уладзь усё на нашу
карысьць. Бо Табе належыцца
ўсякая слава, чэсьць і паклон
Айцу і Сыну і Сьвятому Духу,

цяпер і заўсёды, і на векі веч-
ныя. Амін.

Малітва за ўсіх і за ўсё

Даруй, Госпадзе міласэрны,
тым, што нас крыўдзяць; тым
што робяць дабро-дабром ад-
плаці. Братом і ўсім суродзічам
нашым дай заспакаеньне ўсіх
просьбаў што да спасеньня і
жыцьця вечнага. Наведай і аз-
дараві немачных і хворых; для
тых што на моры будзь пра-
вадніком; падарожным будзь
спадарожнікам. Успомні, Гос-
падзе, палонных братоў нашых,
аднаверцаў праваслаўнае веры
і вызваль іх ад усякага няш-

часьця. Памілуй, Госпадзе, тых,
што служаць нам і любяць нас,
і дай ім усё, што яны просяць
да збаўленьня і жыцця веч-
нага. Успамяні, Госпадзе, па-
мёршых бацькоў і братоў на-
шых і ўсіх, якія ў правай веры
скончылі жыццё, і ашчасліў
іх зьзяючым сьветам віду Твайго
Узглянь, Госпадзе, на немач і
лютасьць нашу ды прасьвяці
наш розум сьвятлом разуменьня
Твайго сьвятога Евангелья, і
настаў нас на шлях прыказань-
няў Тваіх, дзеля малітваў Пра-
чыстае Твае Маці і ўсіх сьвятых
Тваіх. Амін.

Сьвятыя славянскія
Апосталы Кірыла і Мяфод

МЭТА НАШАГА ЖЫЦЬЦЯ

Беларускі народ, падобна як шмат іншых народаў, знае прыгожую лягэнду пра „Кветку шчасьця“ — кветку папараці. Шчасьце — вось тая чароўная мэта, да якое ймкнуцца людзі ўсіх часоў, усіх нацыяў і ўсіх станаў. Але ці ёсьць хоць адзін чалавек на зямлі, які-б гэтае шчасьце асягнуў? — Пайдзі на магільнік, глянь на тыя нязьлічоныя магілы, сьвежыя і даўныя ўжо ледзь прыметныя — там ляжаць тыя, што жылі перад намі, і можа тут блізка, ці дзесь далёка, ёсьць тое мейсца, дзе і

ты спачнеш навек, і ніякая людзкая сіла ні веда ня выпатуе цябе ад сьмерці! Дык ці ёсьць шчасьце на зямлі, калі ўсё канчаецца магілаю? Дзе тая кветка шчасьця? Не, на зямлі шчасьця няма! Дык дзе-ж яно? Няўжо яго нідзе няма? Няўжо мы дарэмна так прагнем таго шчасьця, добра, красы і праўды? О не! Той, Хто стварыў людзей, Хто ўлажыў у людзкія душы жаданьне шчасьця, Той азначыў дзе і як мы гэтае жаданьне заспакоім. Прамудры Бог - Створца ўсяго жыцьця, тым вырозьніў чалавека між усіх стварэньняў, што прызна-

чыў яго да жыцця вечнага ў
Сябе, у Небе. Значыць мы жы-
ём на Зямлі, але не для Зямлі.
Іа Зямлі мы толькі павінны
пазнаць Бога і Яго прыказань-
ні, ды выконваць гэтыя пры-
казаньні — Божую волю, і за
гэта пасля атрымаць тое жа-
данае шчасце — вечнае шча-
сце ў Небе, дзе заспакоюцца
ў найвышэйшай ступені, нават
больш як мы спадзяёмся і ўяў-
ляем, усе жаданьні нашае душы.
Зось якая мэта нашага жыцця.
Аб гэтым, мы людзі, самы
іколі не дагадаліся-б, ні да-
думаліся таму міласэрны Бог
аб'явіў гэта людзям праз сваіх

прарокаў, а пасля Сын Божы,
Ісус Хрыстос, часта і шмат на-
вучаў аб Нябесным Валадарстве
— меце нашага жыцця.

Аб Царкве

Але паўстае пытаньне: Як-жа
сёння даведацца сапраўдную
навуку прарокаў і Хрыста? Хто
гэтую навуку сьцеража непа-
рушнаю? Сьцеража гэтую на-
вуку сьв. Царква, умысна дзеля
гэтага і дзеля спасеньня лю-
дзеі заснаваная Хрыстом. Тут
аднак зноў вырынае засьцярога:
Сёння натварылася такая про-
цьма розных царкоў (не дамоў
малітвы, але арганізацыяў), што

і толку між імі ня знойдзеш.
Як-жа пазнаць між імі праўдзі-
вую Царкву? Ды ці агулам
яшчэ такая існуе? Пэўна што
існуе, і будзе існаваць вечна,
бо яе збудаваў сам Хрыстос.
Ен казаў: „Збудую Царкву
маю, і сілы пякельныя не пе-
рамогуць яе“. І гэтая Царква
мае такія прыметы, па якіх яе
можна ясна адрозьніць ад уся-
кіх іншых царкоў.

Прыметы хрыстовае Царквы

У Сымбале веры, уложаным
св. Айцамі двух першых сусь-
ветных сабораў, кажацца: Веру
ў адзіную, сьвятую, паўсюдную

і апостальскую Царкву. Гэта
вось і ёсьць тыя прыметы, па
якіх можна адрозьніць праў-
дзівую Хрыстову Царкву ад
усіх хвальшывых „падробле-
ных“ людзьмі, як па уніформе
(аднастрою) і азнаках адрозь-
ніваем ваяка аднае дзяржавы
ад другое.

Праўдзівая Хрыстова Царква
ёсьць адзіная так як адзін
ёсьць Бог, і адзін нявідзімы
галава Царквы Ісус Хрыстос, які
заснаваў Царкву і пакінуў на
зямлі свайго намесьніка. Гэтым
намесьнікам зьяўляецца наступ-
нік св. ап. Пятра - Сусьветны
Патрыярх рымскі. У праўдзівай

Царкве ёсьць адна вера, адна надзея, адна любоў, адно дачовае жыццё, адна вышэйшая ўлада і адно вучыцельства.

Праўдзівая Хрыстова Царква ёсьць сьвятая ў тым разуменьні, што яна зьяўляецца містычным Целам Хрыста; ажыўляецца Духам Сьвятым; мае сьвятую мэту — збаўленьне душаў; мае сьвятыя Тайны, якім асьвячае людзей і захоўвае сьвятую Божую навуку. Дзеля гэтага шматлікія з членаў Царквы дайшлі да вялікай, нават гераічнай сьвятасьці, пацверджанай цудамі.

Праўдзівая Хрыстова Царква

ёсьць паўсюдная: гэта значыць, што яна сусьветная. Яна імкнецца спасьці ўсіх людзей усіх часаў, усіх народаў і ўсіх станаў. Падаркоўнаславянску яна называецца: саборная, а пагрэцку: „католікэ“, гэта значыць усеагульная, звычайна кажуць Каталіцкая Царква.

Праўдзівая Хрыстова Царква ёсьць апостальская ў тым значеньні, што яе духавенства (іерархія) законна і ў прастай лініі выводзяцца ад самых Апосталаў. Яна цвёрда трымаецца апостальскіх традыцыяў і асноўнае сваю навуку на навуцы Апосталаў. Яна ажыўляецца

апостальскім духам гэроіскай
душпастырскай самаахвяр-
сьці.

ПАЯСЬНЕНЬНЕ СЬВ. ТАЙНА

Хрост

Народзіцца чалавек на сьве-
і ўжо бацька і маці турбуюць
яго доляю. Але ёсьць яшчэ
адзін Бацька — Бацька ўсіх —
Айцец Нябесны, Ён для чала-
века стварыў увесь сусьвет
даў чалавеку свой вобраз і па-
добу — душу разумную і несь-
мяротную. І гэты Бацька хоча
каб людзі акрамя звычайнага на-
роджаньня, народжваліся яшчэ
духова, бо толькі тады мож-
на

стацца Яго дзяцьмі: „Сапраў-
ды, кажу вам, хто не наро-
дзіцца ад вады і духа, ня можа
ўвайсьці ў Царства Нябеснае;
бо народжанае ад цела ёсьць
цела, а народжанае ад Духа
ёсьць Дух„ (Ів. 3,5-6). І вось
гэтае духовае народжаньне ад-
бываецца падчас хросту. Тады
праз занураньне ў ваду, або
праз самае паліцьцё вадою, пры
адначасным выгаворваньні слоў
„Крашчаецца раб Божы... у імя
Айца і Сына і Сьвятага Духа.
Амін“. Змываецца першародны
грэх і ўсе іншыя грахі і атры-
моўваецца ласка ўсынаўленьня
Божага. Бацькі памятайце аб

гэтым, бо калі з вашае вінсць. Тайне атрымоўваецца аду-
ўмрэ няхрышчонае дзіця, вьмысная ласка Божая для ўма-
цажка грашыце, бо бяз хросту даваньня веры і абароны веры.
няма ўступу да неба. На ўсіх Мірапамазаньне падобна як і
хрысьціянах ляжыць так-жа вя- хрост даецца толькі раз у жы-
лікі абавязак пашыраць Хры- цьці чалавека. Бо яны выціс-
стову веру паміж няхрышчо- каюць асаблівае таўро на душы
ных, і ўсіх прыводзіць да хросту. чалавека, якое ніколі ня тра-
Бо ня толькі да апосталаў, але ціцца.
да ўсіх верных адносяцца словы
Хрыста: „Ідзеце навучайце ўсе
народы, хрысьцячы іх у імя
Айца і Сына і Сьвятога Духа“.

МІРАПАМАЗАНЬНЕ

У нас, ува ўсходнім абрадзе,
звычайна сьв. Тайна Мірапа-
мазаньня даецца разам з хрос-

там, у лацінскім пазьней. У гэтай
сьв. Тайне атрымоўваецца аду-
цажка грашыце, бо бяз хросту даваньня веры і абароны веры.
няма ўступу да неба. На ўсіх Мірапамазаньне падобна як і
хрысьціянах ляжыць так-жа вя- хрост даецца толькі раз у жы-
лікі абавязак пашыраць Хры- цьці чалавека. Бо яны выціс-
стову веру паміж няхрышчо- каюць асаблівае таўро на душы
ных, і ўсіх прыводзіць да хросту. чалавека, якое ніколі ня тра-
Бо ня толькі да апосталаў, але ціцца.

СПОВЕДЗЬ

Сповідзь так-жа называецца
сьв. Тайнай Каяньня. Устанавіў
яе Хрыстос для адпушчэньня
грахоў. Пасьля свайго ўваскра-
шэньня Хрыстос, зьвяртаючыся
да апосталаў, сказаў: „Прымеце

Духа Сьвятога, каму адпусціце грахі, таму будуць адпущаны, а каму затрымаеце, таму будуць затрыманы “. (Ів. 20, 22-23). Гэтая ўлада і цяпер ёсць у сьв. Царкве і перадаецца духоўнікам у сьв. Тайне Сьвятарства. Дзеля адпушчэньня грахоў, трэба вызнаць іх сьвятару, каб ён мог асудзіць, хто варты разграшэньня, а хто не прыгатаваны да яго. Трэба ведаць, што грэх, гэта найгоршае зло, якое агулам існуе на сьвеце, куды горшае за самую сьмерць, бо праз грэх чалавек траціць вечнае шчасьце, Рай — мэту

свайго жыцьця, і заслугоўвае на вечную кару — пекла

Каб споведзь была важнаю і спасаючаю, трэба вызнаць усе грахі, якія памятаеш. Лепш зусім не спавядацца, чым затойваць грэх, бо затаіўшы цяжкі грэх, ня толкі не атрымоўваеш адпушчэньня грахоў, але наадварот, яшчэ цяжэй грашыш, бо сьвятар разграшае ў імені Бога Усеміласэрнага, але і ўсезнаючага; калі-ж ты затойваеш грэх, выглядае так быццам хочаш адурыць Бога.

Каб добра выпавядацца, трэба перш добра прыпомніць сабе ўсе свае грахі, зрабіць ра-

хунак сумленьня, пасья ўзбу
дзіць жаль за грахі, за чорну
зьнявагу Несканчатнай Сьвята
сьці — Бога, і пастанавіць на
будучыню паправіцца, усімі сі
ламі высьцерагацца граха.

Рахунак сумленьня

Робіцца гэтак: Згаварыўшы
малітву да Сьвятога Духа, пры
памінай сабе грахі проці Бога,
людзей і сябе самога; грахі
думкаю, словам ці дзела. Па
чынаюя ад апошняе споведзі
прабягай думкаю ўсе падзеі
свайго жыцця, маючы ў па
мяці Божыя і царкоўныя пры
казаньні. Прыпамінай так-жа

колькасьць грахоў супроць кож
нага прыказаньня, або пры
намся, як часта дапушчаўся таго
самага греху. Для аблягчэньня
рахунку сумленьня пераглянь
наступныя пытаньні:

I. Ці ня сумняваўся ў праў
дах сьв. веры і ці не разбудж
ваў такіх сумніваў у іншых?
Ці любіў прыслухоўвацца бяз
божным гутаркам? або сам
прымаў у іх удзел? Ці верыў
у варажбу і забабоны? Ці ня
стыдаўся свае веры? Ці не за
нядбаў малітву?

II. Ці ня прысягаў дарэмна,
або крывадушна? Ці з паша
наю вымаўляў імя Божае, або

свѣтыхъ? Ці праклінаў? Ці не зласловіў супроць Бога?

III. Ці не працаваў у надзелю або ў свѣта без вялікае патрэбы? Ці быў на Службе Божай?

IV. Ці паважаў бацьку і матку і ці слухаў іх? Ці не даводзіў іх сваімі паступкамі да суму і сьлёз? Ці не жадаў ім зла і ці не гаварыў дрэнна аб іх? Ці шанаваў старшых? Як выконваў свае абавязкі адносна Бацькаўшчыны?

V. Ці ня біў каго? Ці пашкодзіў каму або сабе на здароўі? Ці жадаў зла іншым, ці праклінаў іх? Ці помставаў? Ці ня мучыў жывёлы?

VI. і IX. Ці ня думаў дабравольна аб бясстыдных рэчах? Ці не гаварыў бясстыдных слоў? Ці не забаўляўся бясстыдна з сабою, або з іншымі, і як часта? Ці не шукаў нагоды да распусты? Ці не гаварыў аб брыдкіх рэчах? Ці не дапускаўся якіх брыдкіх учынкаў? Можна каго згоршыў?

VII. Ці ня ўкраў чаго? Ці не ашукаў каго? Ці аддаў уласніку пазычаную, знойдзеную, або ўкрадзеную рэч? Ці направіў зробленую шкоду? Можна каму жадаў зрабіць што дрэннае?

VIII. Ці не гаварыў няпраўды (лгаў)? Можна ўдаваў каго

і праз гэта зрабіў яму крыўду?
Можа выяўляў без патрэбы
чужыя тайны?

Х. Можа завідаваў каму?
Можа стараўся прысвоіць сабе
чужыя рэчы?

Царкоўныя прыказаньні

1. Ці належна сьвяткаваў
сьвяты?

2. Ці праводзіў сьвяты дзень
у цэркві, ці дзесь у п'янай кам-
паніі?

3. Можа без асаблівых пры-
чын у постныя дні еў скаромнае?

4. Ці адбыў вялікодную спо-
ведзь і сьв. Прычасьце?

5. Ці ўдзельнічаў у гульнях
у забароненым часе?

6) Ці чытаў паганья кніжкі
і часапісы?

Наступна пераглянь галоў-
ныя грахі, чужыя грахі з улас-
наю віною і грахі супроць Сьвя-
тога Духа ды інш. Прыпомні,
можа калі меў магчымасьць і
абавязак зрабіць добры ўчы-
нак для свайго бліжняга ды не
зрабіў?

Калі так усё прыпомніш, уба-
чыш колькі дрэннага і грахоў-
нага ёсьць на тваім сумленьні,
і ўсё гэта з твае віны; і праз
гэта заслугоўваеш на вечную

кару, бо ў гэткім стане нельга ўвайсьці ў Неба і аглядаць Бога.

Жаль за грахі

Калі ўсьведаміш сабе, што замест удзячнасьці добраму Богу, ты Яго сваім няпослухам страшэнна абразіў, а робячы праціўнае Божым прыказаньням, ты Яго бесканечна зьняважыў; бо хто ты, што сёньня ёсьць, а заўтра цябе няма, — а хто Бог — вечны Валадар сьвету; акрамя гэтага, праз грахі ты ўтраціў вечнае шчасьце: — дык ясна што пасья гэтага мусіць паўстаць у сэрцы

шчыры жаль і жаденьне ачысьціцца ад усіх гэтых грахоў і на прышлэсьць больш не грашыць, але сапраўды любіць Бога, так як Ён на гэтую любоў заслугоўвае.

Пасья гэтага ідзі да сьвятара і шчыра выпавядайся. Запамятай тую пакуту (эпітэмію), якую назначыць табе сьвятар перад разграшэньнем і пастарайся чым хутчэй і шчырэй яе адправіць. Калі няўмысна забыўся сказаць якісь цяжкі грэх, дык мусіш вызнаць яго пры найбліжэйшай наступнай споведзі.

Пасья споведзі не забудзься

падзякаваць Богу сваімі славамі, ўсёроўна як роднаму бацьку, за тое, што даў табе зноў сваю Ласку і прасі, каб умацаваў тваю волю высьцерагацца грахоў і ўзбагачвацца ў цноты.

НАЙСВЯЦЕЙШАЯ ЭЎХАРЫСТЫЯ

„Не пакіну вас сіратамі, прыйду да вас“, гаварыў Хрыстос у разьвітальнай мове да сваіх Апосталаў. „Бо я живу і вы жывы будзеце“. І сапраўды Ён не пакінуў нас, Ён живе між намі і ажыўляе ўсіх вераю і любоўю. Толькі цяпер Ён у ін-

шым як калісь выглядзе; найбольш прыніжаным, але найбольш прыступным, у выглядзе Найсьвяцейшае Эўхарыстыі — там у сьвятыні пад відам пшанічнага хлеба і вінаграднага віна прысутныя Цела і Кроў Яго — Сам жывы Хрыстос Дзеецца гэтая сьв. Тайна ў часе Літургіі, або інакш Службы Божай, падчас таго як сьвятач вымаўляе словы: „...сіе есьце Цела мае...“ і „...сія есьць Кроў мая...“ пераісточваецца хлеб у Найсьвяцейшае Цела, а віно ў Найсьвяцейшую Кроў Ісуса Хрыста. Таму Служба Божая зьяўляецца найважнейшаю ня

толькі з усіх службаў, якія ёсць у Царкве, але агулам ад усіх дзеянняў, якія ёсць у сьвеце. Тут прыносіцца тая страшэнная сьвятая Ахвяра любові Божай, якую Сын Божы, Ісус Хрыстос калісь прынёс на крыжы, з тою толькі розьніцаю, што цяпер яна паўтараецца ў бяскроўны спосаб. Дзеля гэтага сьв. Царква забавязвае кожнага верніка штонядзелі і сьвята пабожна выслушаць Службу Божую.

Кожны чалавек, што дапусьціўся хоць аднаго цяжкага граху, траціць ласку Божую, якую атрымаў падчас хросту, і ўласнымі сіламі ня мае ні здоль-

насьці, ні магчымасьці належыць за гэты грэх адпакутаваць; нават коштам цэлага свайго жыцця і сьмерці. Сам чалавек не здолеў-бы атрымаць ад Бога дараваньня грахоў ніколі. Толькі ахвяра самога Сына Божай у людзкой постаці, Ісуса Хрыста, задосыцьчыніла Богу за ўсе нашы грахі. Гэтую ахвяру з любові да людзей Хрыстос прынёс на крыжы за ўвесь людзкі род, а падчас Службы Божай гэтая Ахвяра паўтараецца ў інтэнцыі таго, за каго правіцца Служба Божая і ў інтэнцыі прысутных.

Прымаць Найсьвяцейшую Эў-

харыстыю — прычашчацца —
можа толькі той, хто знайходзіцца ў стане ласкі Божае, якую атрымоўваем у тайне Хросту і ў Каяньні - Сповідзі. Бяручы пад увагу тое, якія вялікія ласкі даюцца ў Найсьвяцейшай Тайне Эўхарыстыі, старайся магчыма часьцей прычашчацца.

Малітва перад Прычасьцем

Знаю, Госпадзе, што калі нягодна прыиму Найсьвяцейшае Твае Цела і Кроў дык буду вінаватым, спажыву сабе на суд не на збаўленьне. Але здаюся на Твае ласкі, прыходжу к Табе,

бо Ты сказаў: „Хто спажывае Цела і п'е Маю Кроў, той ува Мне прабывае, а Я ў ім“ Дык зжалься, Госпадзе, і насудзі мяне грэшнага, але па ступі са мною паводля міла сэрнасьці Твае. Хай будзе мне гэтае сьвятое Прычасьце н аздараўленьне і ачышчэньне, прасьвятленьне, і захаваньне, збаўленьне, і ў асьвячаньне душы і цела, хай забясьпечыць ад мрояў ды ўплываў нячыстага, што думкаю ў целе май дзейнічае, хай будзе на спадзяваньне і любоў да Цябе днаправу жыцьця, хай умацуе веры і склоннасьці да добра,

наслухмянасьці Тваім прыказа-
ньням, хай злучыць з Духам
Сьвятым, і ўдастоіць ласкавага
суду на Страшным судзе, а
ніколі ня будзе мне ў суд ці
засуджэньне. Амін.

Малітва пасля Прычасьця

Госпадзе Ісусе Хрысьце, мой
Збавіцею, няхай Цела Твае
сьвятое будзе мне на жыцьцё
вечнае, а Найсьвяцейшая Кроў
Твая на дараваньне грахоў; хай
будзе мне гэтая Эўхарыстыя на
радасьць і здароўе. А ў часе
страшнага Твайго другога пры-
ходу, хай мяне грэшнага зро-

біць годным быць у Тваей Славе
дзеля малітваў Твае Прачыстае
Маці і ўсіх сьвятых. Амін.

АЛЕЕПАМАЗАНЬНЕ

„Хварэе хто між вамі, па-
клічце духоўніка, хай ён памо-
ліцца над хворым, намазуючы
яго сьв. Алеем, а лягчэй яму
стане і грахі будуць адпушча-
ны“. (Як. 5, 14) Мілы Госпад наш
Ісус Хрыстос ведаў добра, што
чалавеку трэба. Ведаў нашае
гора, боль, што чалавек часта
сам грахамі на сябе напускае.
О, як молім тады, і чакаем по-
мачы! Ня толькі лекарскай

фізычнай, але і духовай, псы-
хічнай. Бо баліць цела, баліць
душа, чуючы на сабе віну.
Ія ряз адно слаўцо пацехі дзее
на хворага, як бальзам. Але
што значыць людзкая помач і
пацеха? Як часта яны зусім ня
выстарчаючыя! Таму Хрыстос
ўстанавіў адумысную тайну для
творых, праз якую атрымоў-
заецца Божая ласка помачы. За-
зецца яна сьв. Тайна Алеапа-
мазанья. Аб ёй і павучае сьв.
Апостал Якуб. Хрысьціяне ка-
рыстаюцца гэтай Тайнаю з да-
вёндаўных, яшчэ ад часоў апос-
тальскіх і аж па сёньняшні
дзень. Карыстай і ты, мой браце,

калі, ня дай Божа, цяжка зах-
варэеш, або спадзявацімешся
сьмерці. Не забывайся толькі,
што ў той самай хваробе гэтую
Тайну можна прымаць толькі
раз.

Як прыгатавца да яе? Ачы-
сьці цела праз ахайную прыз-
ваітасьць, а душу ачысьць праз
шчырую і пабожную споведзь.
Паяднайся з Хрыстом у Най-
сьвяцейшай Тайне Эўхарыстыі.
Тады нічога ня бойся! Мей
надзею! Боль скончыцца: або
перамогай здароўя, або вечным
паяднаньнем з Богам - Шчась-
цем бясконцым.

СВЯТАРСТВА

Гэта св. Тайна праз якую даецца чалавеку адумсная Божая ласка ўдзяляць св. Тайны і выконваць іншыя павіннасьці св. Царквы. Праз гэтую Тайну звычайны чалавек становіцца святаром. Годнасьць святара ў шмат чым перавышае нашу ўяву. Апостал Павал называе святароў слугамі Божымі і раздаўцамі Тайнаў Божых. Справа збаўленьня душы чалавека перадаана Богам у рукі святара; яму дана права адпускаць грахі, або іх затрымоўваць. На св. Службе Божай

СВ. МІКОЛА

святар паўтарае ў бяскроўны спосаб крываваю Ахвяру Хрыста за ўвесь людзкі род. Як калісьці Хрыстос на Тайнай Вячэры, так святар падчас Службы Божае паўтарае словы: „Прыміце ядзіце, сіе ёсьць Цела Мае“ і т. д. І потым раздае вернікам Эўхарыстыю.

Ідэйная святарская праца перавышае ўсякае гэройства, бо святар пастаўлены на службу народу — ён павінем ахвяроўваць Эўхарыстычнага Хрыста і сябе самога за народ, ён мусіць быць годны сказаць: „Прымі, Божа, маю бяскроўную Ахвяру і мяне самога як ахвяру“ —

гэта мэта жыцця святара, бо гэткім чынам ён асьвячвае людзей і запэўнівае ім спасеньне. Гэтае высокае становішча вымагае вялікае сьвятасьці і належнае годнасьці, дзеля гэтага нават найменшая пляма ў жыцці, або ў характары святара вельмі коле ў вочы людзям. Вернікі не павінны забывацца аб малітвах за святароў. Трэба часта маліцца, каб Госпад Бог даў святаром моц вытрываць непахісна на іх трудным і адказным становішчы.

Сьв. Тайну святарства можна прыймаць толькі раз у жыцці. Ёсьць розныя ступені святар-

ства: дыяканы, сьвяшчэньнікі, біскупы, а над усімі сусьветны Патрыярх - Сьвяцейшы Айцец у Рыме. (Таму сьвяцейшы, што над сьвятымі справамі Хрыстом пастаўлены).

*Малітва аб добрых
сьвятарох*

Прадвечны Божа, узглянь на наш народ і дай яму ў кожным пакаленьні, аж да канца сьвету біскупаў і сьвятароў сьвятых і поўных Твайго Духа пастыраў і настаўнікаў Твайго закону, каб яны ўмелі захоўваць бяз зьменаў праўду Твайго сьвятога Аб'яўленьня, і ў духу

любаві навучаць і судзіць увесь народ.

Падай, Божа, сьвятаром сваю Ласку ніколі не баяцца ніякае ахвярнасьці для Твае славы і для добра народу.

Распалі ў іх сэрцах дух працавітасьці для збаўленьня душ. Адкрый перад іх вачыма Прамудрасьць Твайго Аб'яўленьня і дай ім высокае пачуцьцё сьвятасьці тае справы да якое Ты іх паклікаў. Багаславі іх працу, іх добрыя намеры. Захавай іх ад усякага ліха, перадусім ад сьмяротнага граху і злучы іх Тваёю ласкаю, каб былі адно ў любові, так як Ты,

Ойча, з Сынам сваім і Сын з Табою. Амін

ЖАЊІМСТВА (Сужэнства)

Народзіны і ўзгадаваньне чалавека, а да таго ўпарадкаваньне плоцьнага і сямейнага жыцьця ёсьць так труднай і важнай справай, што трэба было на гэта аж Ёгам заснованай установы, даючай гэтым людзям Божую помач, адумысную Ласку. Установа гэта завецца сьв. Тайнай Сужэнства. Перш-на-перш яна арганізуе сям'ю, бо толькі ў сямейным жыцьці багаславіць Богстан бацька і маці. Бацькі па-

вінны ня толькі даглядаць дзяцей, каб яны былі здаровыя, але так-жа ўзгадаваць іх, каб выраслі на сапраўды карысных людзей. Кожны бацька і маці, а нясьведама, стараюцца назьбіраць для сваіх дзяцей маемасьць; трэба аднак памятаць, што важней за ўсякую матэрыяльную маемасьць і багацьце ёсьць цноты, таму найбольш узбагачвае сваіх дзяцей той, хто ўзбагачвае іх у духоўныя цноты. Цнотаў ніякі пажар ня зьнішчыць і ніякі зьлодзей не ўкрадзе — памятай аб гэтым.

Перш чым уступіць у жанімства, разваж, што ты добрае

маеш і што можаш унясьці ў сям'ю. Калі думаеш у сямейным жыцці шукаць толькі прыемнасьці і роскашы — вельмі хутка і горка расчаруешся, бо жанімства накладае на сужэнцаў важныя і адказныя павіннасьці. На тое Хрыстос і падняў жанімства да годнасьці сьв. Тайны, каб сужэнцам даць ласку выканаць належна іх цяжкія абавязкі і асьвяціць іх турботнае жыццё.

Маліся да Бога, каб ніколі ня страціць тае ласкі, якую ты атрымаў у сьв. Тайне Жанімства, але ўзрастаў і ўзбагаचाўся ў ёй.

МАЛІТВА ДЗІЦЯЦІ

О, Ангеле, Дружа мой!
Ты заўсёды пры мне стой;
Рана, ўвечар і ўначы
Будзь ласкаў мне памагчы:
Змагаць духа злога,
Верна служыць Богу,
Любіць маму, тату,
Край і родну хату.

ЦАРКОЎНЫЯ ПЕСЬНІ

Пусьцеце дзяцей і не перашкаджайце
ім прыходзіць да Мяне. (Мат. 19, 14)

КАЛЯДНЫЯ

Неба і зямля

Неба і зямля, неба і зямля,

радасна сьпяваюць.

Ангелы сьвету, ангелы сьвету,

дзіва абвяшчаюць.

Хрыстос радзіўся, Бог аб'явіўся,

Ангелы сьпяваюць, Бога вітаюць,

Вол з аслом клякаюць, пастушкі
[іграюць,

„Дзіва, дзіва„ аглашаюць!

У Віфліеме, у Віфліеме,

вясёла навіна :

Чыстая Дзева, чыстая Дзева

нарадзіла Сына!

Хрыстос радзіўся і г. д.

Увага: Дзеля нястачы знаку - Ў
выняткава замяняем яго знакам - Ү.

Слова Айцова, Слова Айцова

ўзяло сабе цела.

У земнай цемры, у земнай цемры

Сонца засьвяціла!

Хрыстос радзіўся і г. д.

Ангелы служаць, ангелы служаць
сваяму Уладару.

І у паветцы, і у паветцы
дзеюць Яго волю.

Хрыстос радзіўся і г. д.

Мудрацы слаўны, мудрацы слаўны
з Усходу прыходзяць,

Ладан і міру, ладан і міру
й золата прыносяць.

Хрыстос радзіўся і г. д.

Госпаду Богу, Госпаду Богу
дарункі складаюць.

Пастушкі людзям, пастушкі людзям
аб усім зьвяшчаюць.

Хрыстос радзіўся і г. д.

Народжанаму, Народжанаму

Богу паклон дайма.

Слава у вышніх, слава у вышніх

Яму засьпявайма.

Хрыстос радзіўся і г. д.

Ночка ціхая, зарыста

Ночка ціхая, зарыста,

Цуд — часіна,

Парадзіла Дзева — чыста

Бога — Сына.

Па загаду Бога — Духа,

Праз зьяўленьне,

Ўсяму сьвету на пацеху,

на збаўленьне.

Парадзіла Дзева — Матка
У бядоце,
у паветцы, ў недастатку,
у хлапоце.

І над гэтым Божа Матка
Бедавала,
і калышучы Дзіцятка
так сыпавала:

Сьпі, мой міленькі Сынчак,
Збаўца сьвету,
выбачай, мой галубчак,
беднасьць гэту.

Няма чым Цябе, нябожа,
прыкрываці,
Твае ручанькі прыгожа
спавіваці.

Не пагардзіў Ты прыйсьці так
на сьвет гэты,

у сукеначку ў мяне Ты
не адзеты.

Толькі сенцам тут Цябе я
атуляю,
нявыгоды можа гэтым
больш спраўляю.

Нова радасьць

Нова радасьць стала,
што шчэ ня бывала:
над Бэтлеей гвязда ясна
Сьвету зазіяла.

Дзе Хрыстос радзіўся,
з Дзеvy ўцелавіўся —
як чалавек пялёнкамі
убога спавіўся.

Пастушкі з ягняткам
перад тым Дзіцяткам

упадаюць на калені
для Яго ўслаўленьня.

І мы тож сьпявайма
Хрыста праслаўляйма;
нараджонага з Марыі
пакорна ўпрашайма.

Просім Цябе, Божа,
просімо як можам:
дай нам ў небе жыцьцё шчасна,
на зямлі жыцьцё прыгожа.

Вечны родзіцца

Вечны — родзіцца нам сёньня!
Спадар сусьвету — бяздомны!
Агонь — крэпне! Яснасьць — меркне!
Несканчатны — нам падобны!
Ўзгарджаны — акрыты славай!
Валадар вякоў — сьмяротны!

А Целама сталася Слова
І жыло жыцьцём гаротным!

Стаенка — Яго палацам!
Пастушкі — Яго сьвітою!
Мерзьне на сене ды плача
Разам з скацінкай худою!

Не ўзгардзіў сляянскім станам
І прыняў перад панамі!
О, Слова, што Целама стала,
Жыві вечна паміж намі!

І з Усходу каралі тры
Прозяць гожа прыняць дары,
Кленчучы ды зьняўшы мітры
Прад сусьвету Валадарам —
Дзіцятка усё зьмяшала
З бедных пастушкоў дарами —
О, Слова, што Целама стала,
Жыві вечна паміж намі!

Пашкадуй, Дзіятка Божа,
Нашую зямельку мілу!
Адварні ад нас бязбожжа,
Дай любові, веры сілу.

Дай надзею вытрывалу
З сьвятymi ўсімі дарами!
О, Слова, што Целам стала,
Жыві вечна паміж намі!

Паказалась з неба яснасьць

Паказалась з неба яснасьць нябывала,
грамада анёлаў песьню засьпявала:

„Хвала Богу на вышынях,
спакой людзям на нізінах“.
Слава, слава, слава на вышынях Богу!

Пастушкі на полі са страху памлелі,
як на гэны цуд у поўначы глядзелі;

Тады Анел ім зьявіўся,
сказаў: „Бог вам нарадзіўся“.
Слава, слава, слава на вышынях Богу!
Найсьвяцейша Дзева стала Маткай Бога,
што адкупіць людзкасьць з моцы духа
У стаенцы парадзіла, [злога.
і на сенца палажыла.
Слава, слава, слава на вышынях Богу!
І пабеглі дзеці з вялікай ахвотай,
гралі і сьпявалі Богу стройнай нотай;
Свае сэрцы радавалі,
што Ісуса аглядалі.
Слава, слава, слава на вышынях Богу!
І мы засьпявайма Сыну-Богу хвалу,
што для нас радзіўся і цягнеў нямала;
Выслаўляйма гожа Бога,
ў сьвятой Тройцы Адзінога.
Слава, слава, слава на вышынях Богу!

Ночка - чуд

Ночка - чуд,
ноч прабуд
ад нядуг!
І наш дух,
ночка сьветлая калядна,
прабудзі ты сьветаўладнай
красою сваёй,
красою сваёй.

Ночка - чуд,
ноч прабуды
пастушкоў — бедакоў!
— Бог Збавіцеля спаслаў,
каб дарогу паказаў
к волі-долі ўсім,
к волі-долі ўсім...

Ночка - чуд,
ноч прабуд!
Беларусь
устаць прымусь
зо сну немачы бязбожжа!
Сьвяці ёй на раздарожжы
праўдай Божаю,
праўдай Божаю!...

Ноч жыцця,
ноч прыйсьця
Дарагога
Сына-Бога!
Разам з Матанькай сьвятою
Ды анёлаў грамадою
Чэсьць Яму пяём,
Чэсьць Яму пяём!

ВЯЛІКАПОСНЫЯ

Хрысьце Цару!

Хрысьце Цару справядлівы,
як-жа вельмі Ты цярплівы,

(2) Цябе зьбіта скатавана
і бязьмерна наругана!

Ты маліўся ў сьвятаградзе,
памятаў аб чорнай здрадзе,

(2) Як вучанік бяздушны
прадасьць Цябе крывадушна.

На малітве зьнемагаўся,
пот крывавы выліваўся,

(2) Аднак прыняў шмат цярпеньня,
хацеў усім даць збаўленьне.

За каго цярпеў такія
мукі праведны Мэсыя?

(2) Хрысьце, працерпеўшы раны,
уміласэрдзься над намі.

Сьвяты крыжу

Сьвяты крыжу, наймілейшы,
з усіх дрэваў найслаўнейшы!
ў гэтым дрэве моц і сіла:
яно Ісуса насіла;
з яго плыве асалода
для гаротнага народу.

Дрэва цьвёрдае, зьмякчыся.
аж да зямлі прыхіліся!
спусьці найсьвяцейша Цела
яно з болю ўжо самлела.
Пазволь яму адпачыці,
на зямлю скарэй сступіці.

Цябе выбраў Бог адвеку
на збаўленьне чалавеку;
з цябе ласка людзям дана,
Душа наша ўзмацавана,

крывёй Божай ўся абмыта,
што з Хрыстовых ран праліта.

Як ў халоднай ляжаў стайні,
для яго ня была тайна:
каб сьвет грэшны адкупіці,
тэба кроў сваю праліці,
там зьвяры паклон давалі,
а тут людзі катавалі.

Нячувана міласьць гэта,
каб ісьці на крыж для сьвета!
Хто-ж так будзе міласьцівы,
такі добры літасьцівы?
Сам Хрыстос Бог гэта справіў —
нас ад пекла крыжам збавіў.

Чаму тваё сэрца горда,
як-бы камень глуха-цвёрда?
над Ісусам ты ня плачаш,

хоць Яго на Крыжы бачыш:
на ахвяру Богам даны,
за цябе ўкрыжаваны.

Матка з жалем паглядала
і той час успамінала:
як малога спавівала,
прытуляла цалавала:
а цяпер Ягона цела,
ад ран сіня, пачарсела.

Ня быў жаль такі й ня будзе,
гдзе жылі, жыць будуць людзі!
Які Матка смутак мела,
на Ісуса як глядзела:
сіратою астаюся,
гдзе цяпер я прытулюся?

Аднаго Сыночка знала,
яго з неба атрымела,

цяпер Яго забіраюць —
мяне бедну пакідаюць.
З жалю рвецца маё сэрца,
хоча выскачыць, здаецца.

Каб Ты быў, Сыночак, ніжай,
да мяне каб трохі бліжай —
я галоўку-бы падперла,
сьлёзы й кроў Тваю абцера.
Але Крыж Твой так высокі —
ад мяне Сыноч далёкі.

Узялі Сына, зорку ясну:
мяне кінулі няшчасну —
над усё Яго любіла,
цяпер мне жыццё няміла.
Ах мой, Божа! Табе веру
ня карай - жа нас праз меру.

А хто Богу верна служыць,
Божу Матку шчыра любіць,

хай пад Крыжам стае з Ею,
ў ёй сваю кладзе надзею.
Праз Тваё, Дзева, цяпер не
упрасі для нас збаўленьне.

ВЯЛІКОДНЫЯ

Вялік сьвяты

Вялік, сьвяты нам дзень настаў,
са славай з гробу зазіяў;
Хрыстос васкрос — нам вечны сьвет.

Хрыстос васкрос!

Як сам прад сьмерцю Ён сказаў,
на трэці дзень із мёртвых ўстаў.
Ад радасьці ня трэба сьлёз.

Хрыстос васкрос!

Суботня поўнач як зайшла,

зара нядзелі чуць ўзыйшла,
як адчыніўся насъцеж гроб.

Хрыстос васкрос!

Жанчыны зраньня к гробу йшлі,
і міра цэннае нясылі,
аж бачаць гроб, — там нехта ёсьць.

Хрыстос васкрос!

Ясны як сонца меў Ён від,
пасланьнік Божы быў да іх.
То сьветлы ангел быў з нябес.

Хрыстос васкрос!

Жанчынам ангел той сказаў:
“Хрыстос ўаскрос, із мертвых ўстаў,
“Дарма шукаеце тут скрозь.

Хрыстос васкрос!

“Ідзеце дайце знаць аб том

“Усім яго вучаніком

“радасну ангельскую весьць
Хрыстос васкрос!

Ў царквох сьпявайце і ў дамох
жыцьцё нам ёсьць на небях.
Ўсе весялецеся людзі скрозь.
Хрыстос васкрос!

Радуймасы хрысьціяне

Радуймасы, хрысьціяне,
бо Хрыстова з гробу ўстаньне
даравала нам збаўленьне.

Хрыстос васкрос! (3)

Патрыярхі рады сталі,
што ў атхлынях прабывалі,
як Збаўцу свайго даждалі.

Хрыстос васкрос! (3)

І убачылі яснаго,
ён адняў моц духа злога,

ім сказаў ісьці да Бога.

Хрыстос васкрос! (3)

З гробу камень адваліўся,

Хрыстос з умёршых збудзіўся

і Марыям аб'явіўся.

Хрыстос васкрос! (3)

Апосталы сабраліся,

што былі ўжо разышліся,

па Хрысьце ўсе смуцячыся.

Хрыстос васкрос! (3)

Мы ўсе разам засьпявайма,

ускрашэньне размышляйма,

з граху ўстаць пастанаўляйма.

Хрыстос васкрос! (3)

Хрысьце, праз Тваё ўскрасеньне

дай нам грахоў адпушчэньне,

вечнае душам збаўленьне.

Хрыстос васкрос! (3)

ПРЫНАГАДНЫЯ

О, мой Божа!

О мой Божа! Веру Табе,
і ўсё веру я для Цябе,
ўсю надзею ў Табе маю,
за ўсе Цябе выхваляю.

Ты сатварыў, Ты адкупіў,
Ты нас Божа і асьвяціў;
за то Табе дзе ёсьць людзі
чэсьць і слава няхай будзе.

Табе Божа, кланяюся,
на Тваю волю здаюся,
а быць толькі хачу ў небе,
па ўсе векі славіць Цябе.

Жаль мне Божа, зграшыў Табе,
праз грэх дастаў пекла сабе;
ды ня так жаль згубы маея,
як жаль, Божа, крыўды Тваея!

Ах мой Божа, я каюся,
даруй віны напраўлюся;
ды ўжо сто раз памерць волю
на грэх болей не пазволю.

Для Твайго успадабаньня
Хачу спаўняць прыказанні;
Жыць і ўміраць хачу ў Табе,
бо Ты добры Сам у Сабе.

О, Ісусе, Збавіцелю
Мілы наш Пацяшыцелю
да рук да ног Тваіх паўшы,
каемся за грахі нашы.

Цалуючы Твае раны,
о, Ісусе, наш каханы,

рукі й вочы к Табе ўзносім,
адпушчэньня грахоў просім.

Сьлёзы нашы выліваем,
шчырым сэрцам прыракаем:
пакуль будзем з людзьмі жыці,
ня будзем Богу грашыці.

О, Марыя, Матка Боска!
Ты сьвятая кветка райска!
Маліся Богу за намі
Нягоднымі грэшнікамі.

Ўсе сьвятаты ўзгляньце з неба!
Вашай ласкі нам патрэба;
малецся вы за намі,
нягоднымі грэшнікамі.

Слава Богу праўдзіваму,
Слава ў Тройцы Адзінаму,
Слава Айцу, разам Сыну,
Слава і Духу Сьвятому.

О, Ты, прадвечны!

О, Ты прадвечны, Валадару сьвету,
што зямлі, сонцу вызначаеш мэту,
аб Табе, Божа, як я люблю думаць,
ды хто ў сабе Ты - не магу судумаць.

Ці кіну позірк па зямлі кругом я,
дзе жамярынка снуе пад нагою,
ці у блакітну высь углыблю вока,
цябе шукаю блізка і далёка.

І хто-ж такі Ты? душа усьцяж пытае;
мусіш быць грозным, калі гром пушчаеш
мусіш быць добрым, калі стварыў неба,
даў любоў сэрцу, даў галодным хлеба.

Закрыты вочы мае граху ймглою,
не магу ўбачыць Цябе п'ад сабою,
о, каб убачыў хоць раз ў жыцці гэтым -
гласіў - бы: хто Ты перад усім
сьветам!

Уладару сьвету

Уладару сьвету, Божа, ўсемагутны,
Ты, што дазволіў Айцом сябе зваці,
к Табе уносім голас наш пакутны: (2)
будзь ласкаў долю лепшую нам даці!

Прырок Ты надусё Табе адданым
помач спагадну бацькаўскай апекі,
дык хай-жа зваляцца граху кайданы (2),
і не гразяць нам загубай навекі!

А калі сьмерць нам загляне у вочы,
настане наша судная гадзіна,
прыймі к Сабе нас тады, добры Ойча, (2)
як бацька роднага прыймае сына!

О, Божа

О, Божа, што нашу долю
крутымі шляхамі вядзеш —

няхай-жа мы знойдзем патолію,
як нас Ты на суд пазавеш.

І, як загрозіць нам кара
за сваяволію, за грэшны блуд,
хай зьменшыць сьвятая Ахвяра
страшэнны, страшенны Твой прысуд!

Хрысьце, відзіш маё сэрца

Хрысьце, відзіш маё сэрца,
маей тайніцу душы:
Табе жалюсь ў паняверцы,
мае сьлёзы асушы.

Выракаюся я грэху,
шчыра плачу за блуды,
прышлі-ж ўрэшце мне пацеху,
за нядолю, за труды.

Даш гора мне з патрэбы,
не забыў каб цноты я:
бо у шчасьці не здалеў-бы
паважаць красу жыцця.

Але-ж крыж уеўся ў плечы,
ланцугі у рук, у ног:
ворагі паднялі мечы,
каб паўстаці я ня мог.

Хрысьпе-Божа, пасыля мукі,
меў-жа Ты трыумфу час:
разьвяжы-ж і нам ўжо рукі,
бо грахі зглумілі нас...

У дарозе да свабоды,
дай-жа нам сьвяты дар Твой:
багаслаў усе народы,
на збратаньне, на спакой.

Заўсёды, мой Божа...

Заўсёды, мой Божа, дзіўлюся Табе я
і ў ночы спакойнай, і ў зорках ясных
і як стогне бура, як шуміць завея —
і ў блисках сонца, і ў маланках страш-
[ных]

Дзіўны Ты, о Божа, і ў траўцы польнай,
у кожнай расьціне і ў красцы прыгожай,
дзіўны ў тварэнні так стройнага сьвету
Ты даеш прагону і прыгожасьць лету.

Я дзіўлюся Табе ў душы масей Божа —
дзе ўсенька закрыта для злосьнага вока-
жыццё дзе асобна — а Ты яго, Божа,
гадуеш ласкава, таёмна, глыбока.

Найболей дзіўлюся Табе я, Прадвечны,
што Ты у натуры сваёй бесканечны:
хоць усё загіне — сьвет пачнецца новы —
Ты вечна трывалы — вечны Твае словы.

О, Божа, Спасе наш

О Божа, Спасе наш,
Ты міласць нам пакаж,
з няволі вызваль нас,
збудзі Ты нас ўжо раз.

Ты вочы нам адкрый
і сьвету нам пашлій —
Ты праўду нам пакаж,
о Божа, Спасе наш!

ПЕСЬНІ Ў ЧЭСЬЦЬ МАРЫ

Уладарка ласкі

Уладарка ласкі, болей пранята,
заступніца без граху пачата,
за нас маліся да свайго Сына,
каб дараваў нам нашы правіны!

З кожнай, о Матка, к Табе старонкі
дзетанькі жаль нясуць скаргі горкі —
ня ўзгардзь малёбою шчырай пакутнай,
адхілі кары просьбай магутнай!

К каму-ж бо, Матка, к каму мы пойдзем,
помач спагадну у каго знойдзем —
разьвяжы путы граху няволі,
прысьляшы канец нашай нядолі!

Лекарка хворых, Матка любові,
похацяў грэшных аслаб аковы,
так бо нам цяжка з імі змагацца,
Цяжка самым цнатлівымі стацца.

Старожка веры, Мацарка Божа.
із Беларусі выжань бязбожжа,
Богу гасанна хай стройна громка,
сьпявае вольна, родна старонка!

Калі-ж апошня прыдзе часіна,
апошня з вока сплыве слязіна,
сваімі матчынымі рукамі
закрый нам вочы навекі. Аман.

Матачка Божая

Матачка Божая, Матачка Добрая,
бедныя дзеці мы клічам Цябе;
песьняй пакорнаю мольбы складаючы,
Сэрцы свае аддаём мы Табе.

Нас сваіх дзетачак, што ў Цябе про-
Матачка Добрая, Ты пашкадуў; [сяцца
ласкай аджыўчаю Бога прадвечнага,
Матачка Божая нас абдаруў.

Вылеч Ты сэрца нам раны глыбокія,
Міласьцяй чыстаю нас запалі,
каб хвала Божая, не жальба вечная,
ў неба ляцела, ляцела з зямлі.

Сьветам нябесным-жа голавы цёмны
 Матачка Божая, Ты асьвяці,
 каб мы пазналі ўсе Мудрасьць Адве
 Богу служылі тут вечна ў жыцьці [ну
 Дай-жа нам дзетачкам, дарогу про
 сьмерці хвіліну шчасьлівую дай, [ту
 вядзі нас, Матачка, зоранька ясная,
 ў вечную хвалу, ў чудны Божы рай.

Чэсьць Марыі

Ад зарніцы хай з зямліцы
 ляціць слава Марыі,
 кожна сьвята чэсьць багата
 аж пад неба хай ўстае!

Табе гожа, Маці Божа,
 славу душы хай пяюць.
 Божу ласку, поўна бляску,
 памажы нам асягнуць.

Між жанчынаў Ты адзіна
 ласкі поўна у Бога,

ветка майска, зорка райска,
 сьвячай нам дарогу!

Табе гожа, Маці Божа...

ыста Дзева, Каралева,

расой неба ачаруй

нашы дзеткі — зямлі кветкі —
 нявіннасьцю абдаруй!

Табе гожа, Маці Божа...

РОЗНЫЯ

Мы хочам Бога

Мы хочам Бога, Дзева Маці,
 сваіх дзяцей паслухай зоў,
 мы хочам Бога праслаўляці,
 яму жыцьцё аддаць і кроў.

Багаславі нас Маці,
 багаславі наш род —
 мы хочам Бога праслаўляці,
 ягоны верны мы народ.

Хай будзе Бог ў сямейным коле;
жыцьці бацькоў, дзіцячых снах;
хай будзе Ён у кніжцы, школе,
у адпачынку, ў працы днях.

Багаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў шчасьці, горы,
загадах улады, кнігах праў;
на полі, горах і на моры
закон Ягоны каб настаў.

Багаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў кожным стане,
яму пяс крывіцкі род:
работнік, селянін, мяшчане —
наш Беларускі ўвесь народ.

Багаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога ў нашым краі,
між беларускіх бедных стрэх —

у нашай мове і звычаі
на можа меці месца грэх.

Багаславі нас і г. д.

Хай будзе Бог у нас заўсёды:
у час вясельля і сьлязах,
хвілінах бураў і няўзгоды,
жыцьці спакойным і ў трудах.

Багаславі нас і г. д.

Мы хочам Бога, Яго права;
Яго натхненьне — наш пачын;
усё жыцьцё — Ягона слава;
Яго загад — наш кожны чын.

Багаславі нас і г. д.

Песьня аб Боскай апецы

Псальм 90

Хто толькі здасца на апеку Божу,
І думкі шчыра
ў Яго руцэ зложы, (2)

Сьмела той скажа: маю сховы ў Бога,
знаці ня буду

нічога благога. (2)

Бо ўбараніў Ён мяне ад няволі,
у злой напасьці

ня згіну ніколі; (2)

У цяні схавае Сваіх крыльляў вечна,
пад яго вокам

будзеш спаць бясьпечна (2)

За плячом будзеш Яго нездабытым,
як за жалезным

акаваным шчытам, (2)

Будуць нястрашны трывога і стрэлы,
якія сее прыгода

ў дзень белы. (2)

Каля цябе шмат тысяч галоў ляжа,
страшную сілу

меч Божы пакажа (2)

Згуба напэўна: вачамі сваімі
помсту убачыш

над грэшнымі ўсімі (2)

Ты-ж меў надзею ў Найвышэйшым Троне
што Бог ласкавы

ўсягды абароне; (2)

Цябе ня чэпіць благая прыгода,
к табе ня зойдзе

ў тваю хату шкода (2)

Будуць цябе скрозь вартаваць анелі;
дзе толькі будзеш —

ў дарозе, ў пасьцелі... (2)

На руках будуць насіць, чалавеча,
каб дзе аб камень

ног не пакалечыў (2)

Будзеш таптаці нагою адкрытай
зьяроў і зьмеяў

гадзін ядавітых (2)

На дзе страшэнным сядзеш неўзнароку
і на жудасным

будзеш ездзіць смоку. (2)

Чуй, што Бог кажа: хто Мяне мілуе,
і мае Імя хто

шчыра шануе, (2)

Я таго так-жа вечна не забуду,
у горы ўсялякім

памагаці буду. (2)

Выслухаць голас Яго я гатовы,
зь ім я ў прыгодзе,

ў Мяне знойдзе сховы (2)

Хай пэўны будзе, пэўны уважэння,
і лет старэйшых

і свайго збаўленьня. (2)

Сьпяшэм к Збавіцелю

Сьпяшэм к Збавіцелю добраму,
сьлёзы і гора нясем Яму,
у Яго знойдзем утуленьне,
ласку і збаўленьне.

Слухай Спасе, як моліць народ,
як ён стогне пад крыжам турбот,
горкую долю нашу зьмяні,
да сэрца прыгарні!

Хай-жа адчужым бліскасьць Тваю
і змацнім душу збалелую,
дай сілу гора ператрываць,
будземо дзякаваць.

Слухай Спасе, як...

Ад суму, гора, чорнай жуды,
пры Тваім аўтары заўсягды,

хай знойдзем лекі, Збавіцелю,
душы Цяшыцяю!

Слухай Спасе, як...

У пору сумніваў, перашкод,
не дапушчаймась зьнеахвот,
толькі Хрысту паручайма боль —
Ён Праваднік, Кароль.

Слухай Спасе, як...

Ісус тваім шчасьцем хоча быць,
ў небе навекі з табою жыць,
Яму аддайся з целам, з душой,
будзь з Ім, як Ён з табой!

Слухай Спасе, як...

Бедны той

Бедны той, хто ня знаў Цябе ад роду,
ніколі ня славіў Твайго іменьня,

ды той бяднейшы, хто піў грэх як воду
й гардзіць спамогай Тваёй да збаўленьня.

І з душы выгнаў аб Табе спаміны,
і сваёй Маткі подла адчураўся,
ах, ласка Божа ня згладзіць правіны
таму, хто з Маткай ласкі распрашчаўся.

Хто не уславіць Цябе словам, чынам,
за тым ня будзеш ў судзе заступацца:
хто гардзіць Маткай, той ганьбуе Сына,
той будзе вечна у цемры блукацца.

Хто жыцця-долі з Табою ня зьвяжа,
твае апекі ў горы ня шукае,
той бяз Цябе і у гроб цёмны ляжа,
без Цябе вечна у процьме блукае.

Жаль горкі сёньня нясу Табе ў дані,
хай-жа ён вымаліць мне прабачэньне,

і перад грознай Судзьдзі-Сына казньня
няхай заслоніць. Маткі утуленьне

А каго, Матайька, у жыцці вясціменна
той даплыве да шчасьлівае маты,
для каго сэрца Судзьдзі, Ты, адчыніш
таго чакаюць ясныя засьветы.

Песьня пры працы

Міласэрны, вечны Божа
Цябе просім колькі можам
ты зьвярні ласкавы вочы
на Твой бедны люд рабочы.

Дай нам сілы да змагаьня,
хай шчасьлівы кожны стане,
адварні ад нас прыгоды,
ухавай ад кожнай шкоды.

Дай нам моцну ў Цябе веру,
у жаданьнях дай знаць меру,
ураджай нам дай на полі,
абаў нас, Божа, ад нядолі.

Не пакінь-жа нас на векі,
Божа, без Твае апекі;
выбачай нам нашу слабасьць,
і згатауй нябесну радасьць.

Цябе, Ойча, наш Стварыцель,
Сыне-Божа Адкупіцель,
Духу Пацяшыцель, Божа,
выслаўляем, колькі можам.

Беларускі рэлігійны гымн

Божа, што калісь народы
на асобкі падзяліў
і хацеў, каб народ кожны
мовай роднай гаварыў.

Ўзглянь-жа на народ бяздольна,
Беларускі, што к Табе
голас ціхі, паднявольны,
у пакорнай ідзе малёбе.

Асьвяці наш розум верай,
і надзею ў душу ўлі,
ды агонь любові шчырай
ў сэрцах нашых запалі!
Дай, каб зернятка прабуды
заляцела ў кожны кут
Беларусі, каб усюды
узыйшло і там і гут.

Каб рунела, выплывала,
красавала, наліло
і, насьпеўшы, ў ток ня мала
умалоту прынясло.
Памажы-ж нам, Божа мілы,

прабудзіцца да жыцця,
удзялі парады, сілы,
каб ня зьбіліся з пушця.

Дык жыві-ж Ты і красуйся,
наша Маці, Беларусь,
да краёў чужых раўнуйся,
ісьці дзяцей к сабе прымусь.
Хай бяруцца да работы,
дом народны будаваць,
і багаццяца у цноты,
каб пасья ім рай дастаць.

Гады	Усходні		Лацін-скі	Розьні-ца ў тыднях
	стары стыль	новы стыль		
1946	18. IV	21. IV	21. IV	—
1947	31. III	13. IV	6. IV	1
1948	22. IV	21. V	28. III	5
1949	11. IV	24. IV	17. IV	1
1950	27. III	9. IV	9. IV	—
1951	16. IV	29. IV	25. III	5
1952	7. IV	20. IV	13. IV	1
1953	23. III	5. IV	5. IV	—
1954	12. IV	25. IV	18. IV	1
1955	4. IV	17. IV	10. IV	1
1956	23. IV	6. V	1. IV	5
1957	8. IV	21. IV	21. IV	—
1958	31. III	13. IV	6. IV	1
1959	20. IV	3. V	29. III	5
1960	4. IV	17. IV	17. IV	—
1961	27. III	9. IV	2. IV	1
1962	16. IV	29. IV	22. IV	1
1963	1. IV	14. IV	14. IV	—
1964	20. IV	3. V	29. III	5
1965	12. IV	25. IV	18. IV	1
1966	28. III	10. IV	10. IV	—

КАЛЯНДАР

важнейших нярухомых святаў

- 1-I. Новы Год
- 6-I. Вадохрышча — Эпіфанія
- 30-I. Трох Сьвяціцеляў
- 2-II. Грамніцы
- 25-III. Багавешчаньне
- 23-IV. сьв. Юр'я
- 9-V. сьв. Міколы
- 23-V. сьв. Еўфрасініі Полацкае
- 24-VI. Нарадж. Івана Хрысьціцеля (Купала)
- 29-VI. сьв. ап. Пятра і Паўла
- 5-VII. сьв. Кірыла і Мяфода
- 20-VII. сьв. пр. Ільі
- 24-VII. сьв. Барыса і Глеба

- 25-VII. сьв. Ганны
 6-VIII. Спаса — Пераабражэньне Г. Н.
 I. Хр.
 15-VIII. Усьпеньне Прачыстае Дз. М.
 29-VIII. Галавасячэньне сьв. Івана Хрыс.
 8-IX. Нараджэньне Прач. Дз. Марыі-
 Багатнік
 14-IX. Узьдзвіжаньне Крыжа Гас.
 1-X. Пакровы
 26-X. сьв. Зьмітра
 8-XI. сьв. арх. Міхаіла
 21-XI. Увядзеньне ў храм Дз. Мар.
 30-XI. сьв. ап. Андрэя
 6-XII. сьв. Міколы
 9-XII. Неп. зачацьце Дз. Марыі
 25-XII. НАРАДЖЭНЬНЕ ІС. ХР.
 26-XII. Сабор Багародзіцы
 27-XII. сьв. Сьцяпана

ЗЬМЕСТ

Слова пра малітву	4
Штодзенныя малітвы	6-7
Псалом 50	12-13
Сымбаль веры	18-19
Малітвы да Прач. Дзевы Марыі	22
Выняткі з катэхізму	28
Значэньне добрых учынкаў	37

Прынагодныя малітвы

Раняшняя малітва	42
Малітва перад сном	42
Перад пачаткам усякага дзела	43
Кончыўшы усякае дзела	44
Малітва моладзі	44
Малітва перад навукаю	46

Малітва пасья навукі	46
Малітва перад ядолю	47
Малітва пасья яды	47
Малітва да Хрыста Госпада	48
Прырачэнне вернасьці Ісусу Хрысту	51
Малітва да Багародзіцы	52
Паручэнне сябе ў апеку Прач. Дзеве	54
Малітва за Беларускі Народ	55
Малітва за пагінуўшых на вайне	61
Малітва за бацькоў і родных	63
Малітва за памёршых	67
Малітва аб багаславенстве	68
Малітва сіраты	70
Малітва ў няшчасці	71
Малітва на ўсякую патрэбу	74
Малітва за ўсіх і за ўсе	75

Мэта нашага жыцця	78
Аб Царкве	81
Прыметы Хрыстовае Царквы	82
Паясьненне сьв. Тайнаў: Хрост	86
Мірапамазаньне	88
Сповідзь	89
Рахунак сумлення	92
Жаль за грахі	98
Найсвяцейшая Эухарыстыя	100
Малітва перад прычасцем	104
Малітва пасья Прычасця	106
Алеспамазаньне	107
Сьвятарства	111
Малітва за добрах сьвятароў	114
Жанітва	116
Малітва дзіцяці	119

ЦАРКОЎНЫЯ ПЕСЬНІ

Калядныя:

Неба і зямля	123
Ночка ціхая, зарыста	125
Нова радасьць	127
Вечны родзіцца	128
Паказалась з неба	130
Ночка цуд	132

Вялікапосныя:

Хрысьце Цару	134
Сьвяты крыжу	135

Вялікодныя:

Вялік сьвяты	139
Радуймася хрысьціяне	141

Прынагдныя:

О, мой Божа	143
О, Ты, прадвечны	146
Уладару сьвету	147
О, Божа	147
Хрысьце, відзіш маё сэрца	148
Заўсёды, мой Божа	150
О, Божа. Спасе наш	151

У чэсьць Марыі:

Уладарка ласкі	151
Матачка Божая	153
Чэсьць Марыі	154

Розныя:

Мы хочам Бога	155
Песьня аб Боскай апецы	158
Сьпяшэм к Збавіцелю	161

Бедны той	162
Песьня пры працы	164
Беларускі рэлігійны гимн	165
Вялікодная табліца	168
Каляндар важнейшых нярухо- мых сьвятаў	169
Зьмест	171

